

AALTORAHOITUS-KONSEPTI

Sosiaalisen median projektisalkun ei-taloudellisen ja hajautetun rahoituksen hallinta

Karl Tuhkanen

Tekijä Karl Tuhkanen	Ryhmä tai aloitusvuosi S04
Opinnäytetyön nimi Aaltorahoitus-konsepti – Sosiaalisen median projektisalkun ei-taloudellisen ja hajautetun rahoituksen hallinta	Sivu- ja liitesivumäärä 40 + 9
Ohjaaja tai ohjaajat Altti Lagstedt ja Juha Pispä	
<p>Yritysten ja muiden yhteisöjen yhteisen hyvän investointeja voidaan edistää sitä paremmin, mitä enemmän kustannuksia jaetaan. Opinnäytetyö rakentaa kustannusten jakamiseen suuntautuvan konseptin toteuttaa projektirahoitusta sosiaalisessa mediassa. Konseptissa projektit kilpailevat rahoituksesta, jonka kohdentamisen ratkaisevat sosiaalisen median verkostot säännöllisesti, sääntöjen mukaan ja välttämättä. Ratkaistavana on aina ajankohtaansa nähden paras yhteinen hyvä projektimuotoisina tulevan työn esityksinä.</p> <p>Teoreettinen tausta konseptissa liittyy ei-talouden ja talouden erotteluun. Kun talous voidaan ymmärtää velallistavan vaihdon ja niukkuuden termin, korostuu ei-taloudellisessa vaihdossa vastalahjoihin ja -vetoihin kannustava lahjan vaihto ja runsaus. Konseptissa tämä tarkoittaa kannustamista ei-taloudelliseen runsauden synnyttämisen ja jakamisen kiertokulkuun, joka yleisluvaltaan muistuttaa ”aaltoa”. ”Aaltomaisuuteen” vedoten konseptista käytetään nimitystä Aaltorahoitus.</p> <p>Konseptin esikarsinnassa rajataan rahoitettavien projektien joukkoa valintoja esirajaavilla rahoilla eli Veeroilla. Veeroja jaetaan aaltorahoittajille jaettavaan rahamäärään nähden kaksinkertainen määrä. Jokainen saa tasasuuruisen määrän sijoitettavaksi projektiehdokkaihin. Veeroja täsmälleen rahoitusvajettaan vastaavan määrän saanut projekti pääsee kilpailemaan täydestä rahoituksestaan jollekin päätöksentekonäyttämölle. Päätöksentekonäyttämöillä tehdään lopullinen rahoitusratkaisu epävarmojen rahan liikkeiden ja näytelmällisen juonen jännitteisessä kentässä.</p> <p>Keskenään kilpailevat projektit voivat poiketa rahoitusvajeiltaan huomattavastikin toisistaan. Voittaakseen rahoituksen on projektien saavutettava täysi rahoitus. Vaillinaisia rahoituseriä ei jaeta. Yritykset ja muut yhteisöt voivat osallistua rahoitukseen rahoittamalla esim. omia projektejaan, jotka ovat saavuttaneet vain osarahoituksen Aaltorahoituksesta.</p> <p>Yleisiä näkökohtia kehittää edelleen Aaltorahoitusta ovat yhteisen hyvän ilmaiseminen projektimuotoisena työnä, organisaatorajoja ylittävän toiminnan edistäminen, yritysten yhteiskuntavastuuprojektien rahoittaminen, rahallisen vaihdon muuntaminen ajankohtaiseksi aktivismiksi, projektityön käytäntöjen ja taitojen kansallinen edistäminen, taloussuhdanteiden tasoittaminen ja ei-taloudellisen vaihdon kasvattaminen uudella rahalla.</p>	
Asiasanat Rahoitus, sosiaalinen media, hajautettu päätöksenteko, talous, ei-talous	

Business information technology degree programme

Authors Karl Tuhkanen	Group or year of entry S04
The title of thesis The Wave Funding Concept – Non-Economical and Distributed Financial Management of the Social Media Project Portfolio	Number of pages and appendices 40 + 9
Supervisors Altti Lagstedt and Juha Pispä	
<p>Common good investments of individual companies can be supported easier the more the costs are shared. The thesis builds a concept to share such costs as project funding in social media. In the concept, projects compete with each other to gain funding that is delivered both regularly, according to rules and necessarily by social media networks. The decision of common good is continuously expressed in the form of contemporary projects that represent future work.</p> <p>The theoretical foundation of the concept is based on the distinction between economy and non-economy. Whereas economy can be understood in terms of debt and scarcity, non-economy emphasizes gifts and counter gifts taking place in gift exchange and abundance. In the concept this means encouraging non-economical abundance in perpetual circular motion that resembles the idea of a “wave”. Hence the concept is named Wave Funding.</p> <p>In the beginning of the screening process, choices are limited with preliminary choice screening money i.e. Pre-Choice Money. PCMs are populated to wave funders twice the amount that normal money eventually is delivered. Every wave funder is given equal amount of PCMs, which they deliver to candidate projects. After having received PCMs the corresponding amount to its funding deficit the project receives access to competition on some decision making stage. On the decision making stage the final decision of funding is reached through tensions between uncertain movements of money and a playful plot.</p> <p>Competing projects can vary considerably by their funding deficits. To gain funding the project has to have full funding. Incomplete funding is never delivered. Individual companies and other organizations can participate in funding by funding e.g. their own projects that only have received partial funding from Wave Funding.</p> <p>General view points for advancing the development of Wave Funding include expressing common good as project work, promoting activity beyond singular organizational borders, funding corporate responsibility projects, transforming monetary exchange into contemporary activism, promoting nationwide practices and skills relating to project work, smoothing economic fluctuations and increasing non-economical exchange with new money.</p>	
Key words Funding, social media, distributed decision making, economy, non-economy	

Sisällys

Keskeiset määritelmät.....	1
1 Johdanto.....	3
1.1 Rahoituksellinen ”aalto”.....	4
1.2 Opinnäytetyön rakenne	4
2 Yleistä: Porkkanamafiasta Aaltorahoitukseen.....	6
2.1 YouTube, Facebookin ja muiden medioiden tuki Porkkanamafialle	6
2.2 Ostotempauksiin osallistumattomat ja etukäteen tuntematon rahamäärä ...	7
2.3 Aaltorahoituksen erottuminen Porkkanamafiasta	7
3 Teoriaa.....	9
3.1 Ei-talous ja pelaaminen	9
3.1.1 Pelit, säännöt ja pelisaalis	10
3.2 Rahan epäpelillisyy.....	11
4 Konseptin olemuspuolet I: Projektirahoituksen ei-taloudellista ratkaisemista ...	13
4.1 Runsauden säännöllistä, sääntöjen mukaista ja välttämätöntä jakoa.....	13
4.1.1 Lähtökohdat.....	13
4.1.2 Vaihe 1 - Projektiehdokkaiden asettaminen	14
4.1.3 Vaihe 2 – Veerojen alkujako.....	15
4.1.4 Vaihe 3 – Veerojen loppujako	17
4.1.5 Vaihe 4 – Jako päätöksentekonäyttämöillä.....	19
4.1.6 Voittajien ratkaiseminen.....	19
4.1.7 Päätöksenteon hajauttaminen.....	21
4.1.8 Päätöksenteon ”aaltomaisuus”	22
4.2 Näytelmällisen rakenteen mukaan toimimista.....	23
4.2.1 Liittolaisuuksien muodostaminen	23
4.2.2 Keskustelu projekteista ja rahojen asettelu	24
4.2.3 Näytelmästä poistamisen mieli	25
5 Konseptin olemuspuolet II: Sosiaalisen median projektisalkun rahoittamista ...	26
5.1 Projektisalkun yhteisen hallinnan valintoja rahoituksena	26
5.1.1 Kaksi ongelmaa.....	26
5.1.2 Ongelma 1: Projektin kustannusten jakamiseen ei uskota	27

5.1.3	Ongelma 2: Talous muodostaa ongelman	28
5.2	Projektirahoitusta sosiaalisessa mediassa	28
5.2.1	Sosiaalisen median määrittelyä.....	28
5.2.2	Facebookin kaveriverkostot ja käyttäjäkohtainen uutisvirta	29
5.2.3	Avaimena aaltorahoittajien uutisvirrat.....	29
5.2.4	Verkostoitumisesta pelilliseen projektisalkun rahoittamiseen.....	29
5.2.5	Julkinen verkostorooli yksityisen verkstoroolin lisäksi.....	30
5.2.6	Projektin elämänkaaren alku informaatio-oliona	30
5.2.7	Etsikkoprojektista ehdokkaaksi.....	31
5.2.8	Päättäjänäyttelijöiden valikoituminen ehdokkaiden joukosta.....	31
5.2.9	Päättäjänäyttelijöiden toiminta.....	32
5.2.10	Tilanneinformaatio ja Veerojen sijoittaminen projekteihin.....	32
5.2.11	Päätöksentekonäyttämön tapahtumat kuvavirraksi verkkoon	33
5.2.12	Osallistuminen päätöksentekonäyttämön tapahtumiin.....	33
5.2.13	Voittajien julistaminen ja elämän jatkuminen.....	33
6	Konseptin olemuspuolet III: Ekososiaalista yhteistoimintaa	34
6.1	Projektityön yhteisöllistämistä ja yhteiskehittelyä rahoituksen rinnalla	34
6.1.1	Yhteisöllistämistä sosiaalisen median keinoin	34
6.1.2	Journalistista työtä Aaltorahoituksen ympärillä.....	35
6.1.3	Yhteiskehittelyn integrointia projektisalkun rahoitukseen.....	35
6.1.4	Projektityön rahoitukseen osallistuminen	36
6.1.5	Projektityön opettamista	36
6.2	Hiilipäästöjen vähentämistä ja palkkatyön lisäämistä.....	37
6.2.1	Ei-taloudellista raha- ja suhdannepolitiikkaa	37
6.2.2	Päättäjänäyttelijöitä sitovat arvot.....	38
6.3	Sosiaalista yrittäjyyttä ilman sosiaalisia yrityksiä.....	38
7	Pohdintaa ja suosituksia	40
7.1	Yleisiä näkökohtia edistää Aaltorahoitusta	41
7.1.1	Yhteisen hyvän rajaaminen projektimuotoisena työnä	41
7.1.2	Organisaatorajoja ylittävän toiminnan edistäminen	41
7.1.3	Yritysten yhteiskuntavastuuprojektien rahoittaminen.....	41
7.1.4	Rahallisen vaihdon muuntaminen ajankohtaiseksi aktivismiksi.....	41
7.1.5	Projektityön käytäntöjen ja taitojen kansallinen edistäminen	41
7.1.6	Taloussuhdanteiden tasoittaminen	42
7.1.7	Ei-taloudellisen vaihdon kasvattaminen uudella rahalla	42

7.2	Konseptin osasoveltaminen ja muuntelu.....	43
7.3	Suosituksia jatkotoimenpiteiksi	43
	Lähteet	44
	Liite 1. Aaltorahoitus-prosessi.....	46
	Liite 2. Aaltorahoitus yleisötapahtumasovellutuksena	51
	Liite 3. Aaltorahoitus lautapelisovellutuksena.....	52

Keskeiset määritelmät

Aaltorahoittaja

Aaltorahoittajia ovat kaikki Aaltorahoitus-konseptin mukaiseen sosiaalisen median projektisalkun rahoitukseen osallistuvat sääntöjen mukaan toimivat yksityiset henkilöt ja yhteisöt. Jokaisella yksityisellä aaltorahoittajalla on vähimmäisoikeutena saada kullakin rahoituskierroksella tasan jaettu summa valintoja esirajaavia rahoja eli Veeroja sijoitettavaksi ehdokasprojekteihin. Yritykset, yhdistykset ja muut yhteisöt voivat hakea rahoitusta projekteilleen tai rahoittaa rahoitusta hakevia projekteja.

Projekti

Projekti on Aaltorahoitukseen rekisteröity luonteeltaan väliaikainen toimintaorganisaatio tai ryhmittymä, joka tavoittelee täyttää rahoitusta rahoitusvajeeleen. Rahoituksen saavuttamiseksi projekti kilpailee muiden projektien kanssa mm. esittämällä tulevaa työtä ja työstä saavutettavissa olevia tuotoksia. Etsikkovaiheessa projekti yrittää saada ehdokkuuden Aaltorahoituksen rahoitusprosessiin. Ehdokkuuden saavutettuaan projekti tavoittelee täyttää määrää Veeroja suhteessa rahoitusvajeesensa. Saatuaan riittävän määrän pääsee projekti mukaan kilpailemaan jollekin päätöksentekonäyttämölle lopullisesta rahoituksestaan.

Päätäjänäyttelijä

Yksityisestä aaltorahoittajasta tulee päätäjänäyttelijäehdokas, jos hän näin itse päättää. Ehdokkuudesta voi seurata asema varsinaisena päätäjänäyttelijänä, jos ehdokas onnistuu saavuttamaan riittävän määrän kannattajia julkiseen verkostorooliinsa. Päätäjänäyttelijä päättää projektien siirtymisestä etsikkovaiheesta ehdokasvaiheeseen sekä kullakin rahoituskierroksella niiden projektien rahoituksesta, jotka ovat mukana rahoituskilpailussa niillä päätöksentekonäyttämöillä, jolla päätäjänäyttelijä on mukana tekemässä rahoituspäätöksiä.

Veerat

Valintoja esirajaavilla rahoilla eli Veeroilla (V-E-R) valitaan Aaltorahoituksen kullekin rahoituskierrokselle mukaan pääsevät projektit ehdokasprojektien joukosta. Rajattu joukko edustaa Veeroja jakavien aaltorahoittajien arvostuksia ja tahtoa, joiden perustalta lopullinen rahoitus

ratkaistaan. Yleisellä tasolla Veeroilla voidaan karsia rajallinen määrä projektien rahoitusvajeita liki äärettömästä määrästä rahoitusvajeita sekä toteuttaa päätöksenteon laajaa hajauttamista.

Julkinen verkostorooli

Aaltorahoituksessa jokaisella aaltorahoittajalla on kaksi roolia, joita hän hyödyntää toimiessaan sosiaalisessa mediassa: sekä yksityinen että julkinen verkostorooli. Kaikki Aaltorahoitukseen liittyvät verkostosuhteet muodostetaan julkiseen verkostorooliin. Kun aaltorahoittaja sijoittaa Veeroja johonkin ehdokasprojektiin, näkyy teko kaikkien julkiseen verkostorooliin kytkeytyneiden toisten aaltorahoittajien uutisvirrassa Facebookin tapaan.

1 Johdanto

Yritysten yhteisen hyvän investoinneille on sitä vähemmän esteitä, mitä paremmin rahoitusta jaetaan useampien kesken. Yritysten asiakkaat voivat oman edun tavoittelun ohella yhtä hyvin maksaa siitä, että he kokevat investointeja yleisesti hyödyllisiksi. Maksaminen samoin kuin hyöty voidaan kokemuksena jakaa monien kesken melko spontaanistikin, kuten on tapana tehdä ns. Porkkanamafia-verkostossa. Porkkanamafiassa johonkin aikaan ja paikkaan kohdennetulla kuluttajien ostotempauksella tuodaan yritykselle rahaa sitä varten, että se tekee sosiaalisesti vastuullisen investoinnin.

Suomen ensimmäisessä Porkkanamafian tempauksessa kilpailutettiin vuoden 2008 syksyllä Helsingin keskustan ravintoloita. Tapahtumat etenivät seuraavasti. Tietty verkostoa edustanut ydinryhmä pyysi tarjouksia ravintoloilta ostotempauksesta, jonka se lupasi kohdentaa voittavan ravintolan hyödyksi. Tempauksesta koitunutta lisääntyntä myyntiä vastaan ravintolat tarjosivat verkostolle tietyn prosentin, jonka ne sitoutuivat investoimaan oman energiatehokkuutensa parantamiseen. Tarjouskilpailun voitti ravintola Juttutupa, jolle ostotempaus tuotti ylimääräistä myyntiä 6594 euroa. Tästä summasta 51 % ravintola käytti Porkkanamafian asiantuntijoiden kanssa käydyn ideoinnin jälkeen keittiölaitteittensa ja valaistuksensa uusimiseen.

Mitään yhdistystä tai vastaavaa ei verkoston tiimoilta perustettu. Sen sijaan netin sosiaaliset mediat olivat kovassa käytössä. Porkkanamafia-ryhmää kasvatettiin Facebookissa kaveriverkostojen myötävaikutuksella, Wikispaces-wikisivustolla verkoston aktiivit tiedottivat toiminnan etenemisestä ja lopuksi ostotempauksesta julkaistiin video YouTubessa.

Käsillä oleva opinnäytetyö pitää Porkkanamafiassa kiinnostavana ostotempauksen luonnetta väliaikaisesti kasattuna ja kohdennettuna runsautena. Saman perusidean pohjalta opinnäytetyö rakentaa konseptin ostotempauksen kohdentamisesta yritysten, yhteisöjen ja verkostojen yleishyödyllisen projektitoiminnan rahoittamiseen osittain tai kokonaan. Konseptissa Porkkanamafian tarjouskilpailu ja sitä seuraava voittajan valinta eivät kuitenkaan edellä itse ostotempausta, vaan muodostavat keskeisen osan tempauksen kehkeytymistä näytelmällisenä kilpailuna ja päätöksentekona. Samalla koko tulkinta yleishyödylliseksi koetusta projektin piirteestä ratkaistaan vasta itse tempauksissa, joita konseptin puitteissa kutsutaan päätöksentekonäyttämöiksi. Päätöksentekonäyttämöihin tiivistyy kilpailevien projektien lopullisen rahoituksen ratkaiseminen, jota yhdessä muun konseptiin liittyvän toiminnan kanssa määrittää kokoava näkemys yleisestä sosiaalisen median projektisalkun rahoituksen hallinnasta.

1.1 Rahoituksellinen ”aalto”

Jalkapallo-ottelun kuluessa voi katsomoa ryhtyä kiertämään aivan tiettyä runsautta: yleisön voimin synnytetty aalto. Sen lisäksi, että yksittäiset katsojat ajoittavat aallossa väliaikaisia nousuja seisaalle, muodostuu nousuista yhdessä vaikuttava joukkoilmiö.

Opinnäytetyö lainaa rakennettavaan projektirahoituksen konseptiin katsojien joukkona toteutetun ”aallon” idean. Pähkinäkuoressa kyse on rahoituksellisen ”aallon” säännöllisesti toistuvasta vyöryttämisestä. Ensimmäisessä vaiheessa (1.) keskenään rahoituksesta kilpaileville projekteille synnytetään runsautta eli ”aalto”, jossa ratkaistaan mukaan pääsevien projektien kohtalo. Jäljelle jääneet (2.) projektit etenevät ”aaltoa myöten” päätöksentekonäyttämöille, joissa rahaa jaetaan näyttämöesiintymisen keinoin projektien rahoitusvajeisiin. Lopuksi (3.) voittavat projektit juhlivat voittoa ”aallon harjalla”. Koska ”rahoitusaaltoja” synnytetään peräkanaa uudelleen ja uudelleen, muistuttaa toiminta jatkuvaa jalkapalloyleisössä kiertävää aaltoliikettä, jossa yksittäiset pienet teot yhdessä nostavat esille rahoituksellisen runsauden, joka saman tien jaetaan projekteille.

”Aaltomaiseen” rahoituksen järjestämiseen vedoten konseptista käytetään nimitystä Aaltorahoitus. Sen keskeisimpiin ydinpiirteisiin kuuluvat:

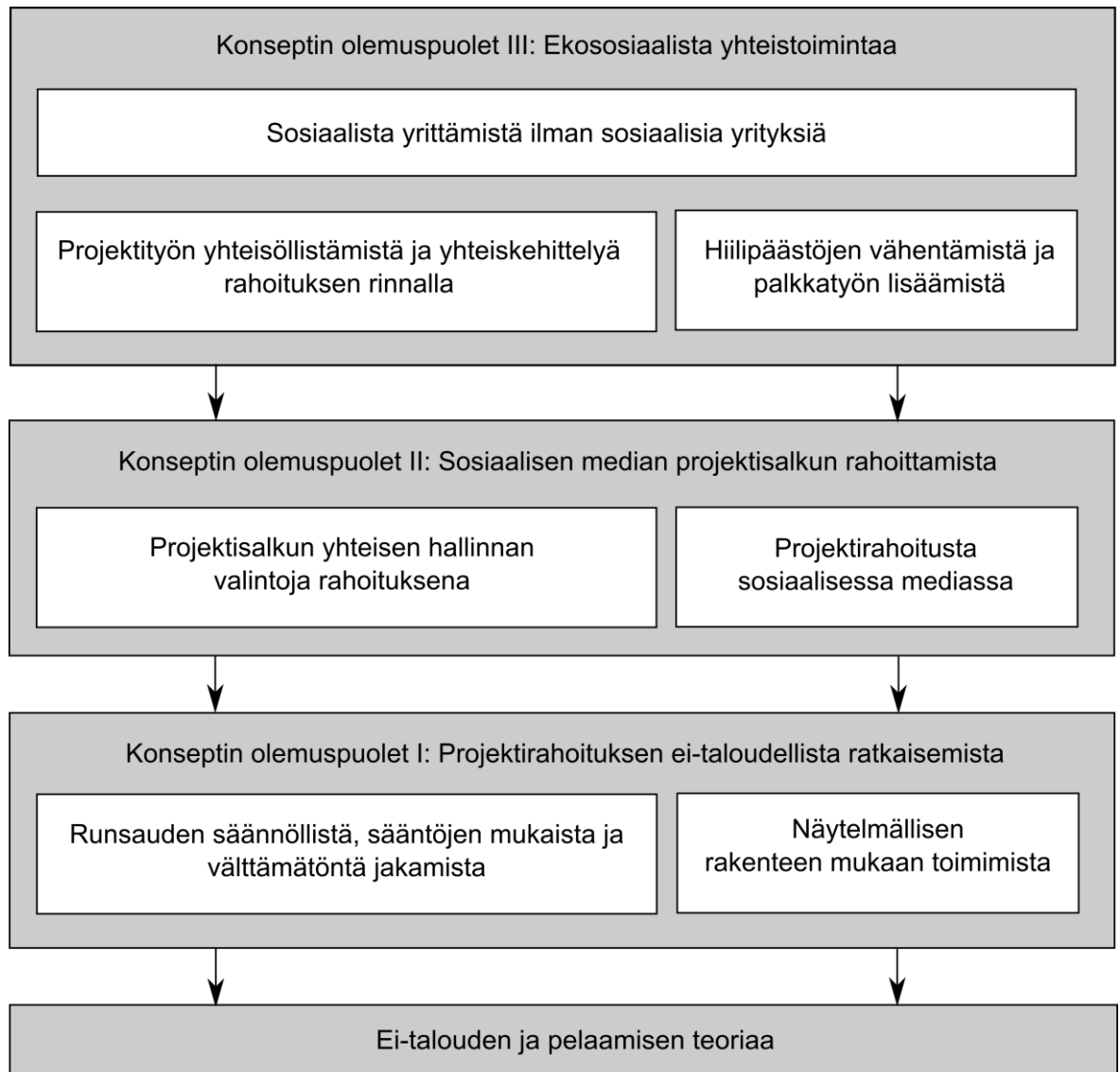
- säännöllinen, sääntöjen mukainen ja välttämättä tapahtuva rahoitus
- mahdollisuudet kilpailuttaa rahoitusvajeiltaan huomattavastikin toisistaan poikkeavia projekteja
- kyky rajata joukko projektien rahoitusvajeita liki äärettömästä määrästä rahoitusvajeita
- mukautuvuus aina kulloinkin jaettavan rahan määrään
- hajautetun päätöksenteon ansiosta tuhansiin nostettavissa olevat osallistujamäärät
- aktiivisuuden huomioiminen suuremmalla vaikutusvallalla
- talouteen pesäeroa tekevä ei-taloudellinen pohjaviritys
- suorat videolähetykset nettiin päätöksentekonäyttämöiden tapahtumista

1.2 Opinnäytetyön rakenne

Opinnäytetyön aloittaa Porkkanamafian ilmiötä valottava katsaus, jonka yhteydessä nostetaan esille Aaltorahoituksen tärkein ero Porkkanamafiaan: Aaltorahoituksessa ei tyydytä siirtämään kulutusta paikasta toiseen, vaan taloudellisesta kulutuksesta ei-talouden pelillisiin siteisiin ja

haasteisiin. Eroa selvennetään ei-talouden ja pelaamisen keskinäistä yhteyttä valottavalla teoriaosuudella.

Itse konsepti jäsennetään sitä hahmottavista seitsemästä olemuspuolesta. Olemuspuolet on jaoteltu kolmeen osioon (Konseptin olemuspuolet I - III) siten, että jälkimmäiset osiot tukevat edellisten osioiden aineksiin (kuvio 1).

A → B A on riippuvainen B:stä

Kuvio 1. Konseptin rakenne

2 Yleistä: Porkkanamafiasta Aaltorahoitukseen

Aaltorahoituksen lähtökohtana voidaan pitää Porkkanamafia-verkoston ydinideoita, joista seuraavassa eriytetään Aaltorahoituksen toimintakonsepti pääpiirteissään.

Porkkanamafiassa on kyse kuluttajien ostokäyttäytymisen organisoinnista, jota globaalina verkostona toimiva Porkkanamafia kuvaa verkkosivuillaan seuraavasti: ”Porkkanamafia käsittää joukon toisiinsa verkottuneita kuluttajia, jotka ostavat tuotteita pyrkimyksenä palkita yritykset, jotka tekevät parhaimpia sosiaalisesti vastuullisia päätöksiä.” (Carrotmob 2010). Tarkemmalla tasolla toimintaan kuuluu yritysten kilpailuttaminen ostotempauksesta, jota vastaan ne sitoutuvat tekemään Porkkanamafian neuvottelemia investointeja. Investointien suuruus lasketaan ostotempauksesta koituneesta lisääntyneestä myynnistä, jonka yritys vastaanottaa. Helsinkiläisen Juttutupa-ravintolan tapauksessa tämä tarkoitti 51 %, joka käytettiin sen oman energiatehokkuuden parantamiseen (Sadeoja, 2008).

2.1 YouTube, Facebookin ja muiden medioiden tuki Porkkanamafialle

Porkkanamafian ilmiötä ei voida erottaa Facebookin ja YouTubeen sosiaalisten medioiden sille antamasta tuesta. Yhdysvaltalainen Porkkanamafia toteutti San Fransiscossa v. 2008 maaliskuussa ensitempauksensa, josta tehty video (Carrotmob 2008) rantautui YouTubeen välityksellä Suomeen saman vuoden kesällä. Yhdysvaltalaista verkostoa jäljittelevä suomalaisverkosto perustettiin Facebookiin alkusyksyyn mennessä (Mokka, 2008). Suomalaisesta Demos Helsinki -ajatushautomosta käsin kehkeytynyt ryhmä kasvoi parissa kuukaudessa muutamaan tuhanteen jäseneseen, joista osa osallistui itse Juttutuvassa toteutettuun ostotempaukseen. Myös suomalaisesta tempauksesta tehtiin video YouTubeen (Porkkanamafia 2008).

Porkkanamafian kehittymistä seurattiin julkisuudessa sen ydinideoiden tutkiskelun lisäksi Facebook-ryhmän kasvamisena. Ryhmän kasvua syntyi Facebookissa toimivien kaveriverkostojen välityksellä. Aina kun ryhmään ilmaantui lisää ihmisiä, sai alati kasvava määrä ihmisiä tietää ryhmästä verkkopalvelun kaveriseurantaan perustuvasta uutisvirrasta. Uutisvirta tarjosi samalla mahdollisuuden kavereille liittyä ryhmään. Tämä leimallisesti Facebookille tunnusmerkkinen piirre avusti Porkkanamafian jäsenistön kasvamista. (Mokka 2008)

Porkkanamafiasta kirjoittivat perinteisemmistä medioista Helsingin Sanomien (Haapanen 2008) lisäksi lukuisat muut lehdet ja joitakin aktivisteja haastateltiin sekä radiossa että televisiossa (Sadeoja 2008).

2.2 Ostotempauksiin osallistumattomat ja etukäteen tuntematon rahamäärä

Eräs silmiin pistävä piirre Porkkanamafiassa on se, että ostotempauksen kokonaistoteutuksen onnistuminen ei ole ehdollista siihen lupautuneiden toimijoiden mielen muutoksista tai muista esteistä. Kun tarjouskilpailun kohteena on lisääntynyt myynti, saadaan rahaa kasaan lopulta vain niiltä, jotka todella osallistuvat yksittäiseen tempaukseen. Osallistumiseen esteelliset, pelkät lupailijat ja viime tingan mielensä muuttajat eivät näin ollen heikennä tempausta muuten kuin oman kulutuksensa poissaololla.

Mitään linjakuria tai vastaavaa ei Porkkanamafian puitteissa edellytetä, minkä voidaan olettaa laskevan kynnystä osallistua tempauksiin. Linjakurin puute voidaan nähdä myös päinvastaisessa valossa. Koska Porkkanamafia ei edellytä jäseniltä tempauksiin osallistumista, on se riippuvaista jatkuvasta jäsentensä mielenkiinnon ylläpitämisestä osana tempausten organisointia.

Eräs yksittäinen huomionarvoinen seikka on ennalta käsin tuntematon rahamäärä, jonka ostotempaus synnyttää. Koska rahamäärä voi olla lähes mitä tahansa, ei sillä kyetä ennakkoon suunnittelemaan mitään täsmällistä. Tarkempi rahan käytön suunnittelu voi alkaa varsinaisesti vasta sen jälkeen, kun summa on saatu kerättyä.

2.3 Aaltorahoituksen erottuminen Porkkanamafiasta

Porkkanamafiaan verrattuna Aaltorahoitus hyödyntää myöskin tiettyyn aikaan ja paikkaan pystytettyä runsautta, jota synnytetään rasittamatta liialti yksittäisiä kasautumiseen vaikuttavia tahtoja. Toteutus eroaa kuitenkin kolmella keskeisellä tavalla.

Ensinnäkin (1) runsaus, joka synnytetään, on aluksi vain runsautta, jota käytetään sitä tavoittelevien projektien ylimalkaiseen rajaamiseen, mikä tarkoittaa, että rahoitettava kohde ei viime kädessä edellä resurssien kohdentamista muutoin kuin olemalla jokin monista voittajaehdokkaista. Porkkanamafian ydinjoukon ennakkoon valitseman kohteen sijaan aaltorahoittajat voivat monin tavoin vaikuttaa ehdokasprojektien luontiin, valikointiin ja menestykseen rahoituksen hankkimisessa. Toisaalta (2) varoja ei ohjata viimekätisesti kuluttajien vapaavalintaisella toiminnalla, vaan sääntöjen mukaan, säännöllisesti ja välttämättä. Tämä näkyy mm. siinä, että poissaolo joltakin rahoituskierrokselta tarkoittaa oletusarvoisesti muiden mahdollisuutta liikuttaa poissaolevien varoja. Kolmanneksi (3) projekteihin lopullisesti kohdennettavat varat nähdään olennaisesti pelaamiseen ja leikkiin kuuluvana ei-taloudellisena saaliina. Keskeisinä yksittäisinä saaliina pidetään rahoituksen onnistumista yksille projekteille toisten sijaan sekä päättä-

jänäyttelijöiden vähittäisesti paljastamia preferenssejä, joiden ilmiäisujen ja ilmaisun leikistä Aaltorahoituksessa paljolti on kyse.

Eroistaan ja painotuksistaan huolimatta Aaltorahoitusta voidaan pitää projektirahoitukseen suuntautuvana ”porkkanamafiaana” eli porkkanan tarjoamisena yritysten, yhteisöjen ja verkostojen yleishyödyllisiin investointeihin, joilla on rahoitusta tarvitsevan projektin muoto.

3 Teoriaa

Aaltorahoitus -konseptin projektirahoittaminen on ei-taloudellista sikäli, että se hylkää taloudellista niukkuuden järjestämistä runsauden synnyttämisen ja jakamisen hyväksi. Samalla varallisuutta liikutetaan säännöllisesti, pelisääntöjen mukaan ja välttämättä, mihin kokoavasti viitataan varallisuuden siirtämisenä ”aaltomaisesti”. Ratkaisua selventää ei-talouden ja pelaamisen välinen side.

3.1 Ei-talous ja pelaaminen

Aaltorahoitukselle keskeisiin lähtökohtiin kuuluu erottelu talouden palautumattomiin prosesseihin ja ei-talouden palautuvuuteen haastaminen (Holvas 2009)¹.

Palautumattomien prosessien ja samalla talouden taustalta voidaan nostaa esiin kysymys siitä, mitä pyyteettömällä lahjalla tarkoitetaan. Pyyteetön lahja annetaan mitätöimällä siihen kuuluva velkapotentiaali: pyyteettömän lahjan saaja ei ole mitään velkaa, vaan on saanut siitä armon. Lahjateko on tällöin samalla palautumaton ja yksisuuntainen eli mitään ei haluta takaisin. Tällaisenaan lahja ja lahjoittaminen erotetaan talouden ulkopuolelle liikkeessä, jonka myötä talous itse tulee ääriään myöten pullolleen palautumattomista käsitteistä. Sellaiset käsitteet kuin kasaaminen, kehitys, kasvu ja tuotanto yhtä lailla kuin arvo, energia ja halu viittaavat kaikki talouden palautumattomiin prosesseihin. Mitään lahjan suuntaistakaan ei näihin talouteen elimellisesti kuuluviin käsitteisiin kuulu, koska taloudessa nimenomaan lahjoittaminen ulkoistetaan asioita velallistamalla ja arvottamalla. Lahjan ulkoistaminen kuuluu samalla itse talouden loogiikkaan, mikä ilmenee vapauden ja velan välillä pelaamisena: talous sekä vapauttaa että velkaannuttaa (Holvas 2009, 63).

Taloudesta poiketen ei-taloudessa luotetaan lahjojen palautuvuuteen siinä, missä tälle palautuvuudelle luodaan edellytyksiä haastamalla lahjoilla vastalahjoihin. Samalla ei-talous kuuluu ”vapaaehtoisien” epävapauden alueelle. Teemaa voidaan lähestyä tarkastelemalla sitä, kuinka lahjan vaihtoa ilmenee peleissä.

¹ Opinnäytetyö tukeutuu erottelun selventämisessä Jakke Holvaksen teokseen Talousmetafysiikan kritiikkiä (Holvas 2009, 46 – 78.). Erottelun taustalta löytyvät Jean Baudrillardin lahjan vaihtoa, yhteiskuntaa ja taloutta koskevat teoriat (Baudrillard 1976, 1979).

3.1.1 Pelit, säännöt ja pelisaalis

Peleissä ja pelillisyydessä ei-taloudellinen haastaminen, säännöt ja pelisaalis näyttelevät toinen toistaan tukevia rooleja. Johan Huizingan mukaan

leikki [ja samalla peli] on vapaaehtoista toimintaa tai askarointia, joka suoritetaan määrättyssä ajan ja paikan rajoissa vapaaehtoisesti hyväksytyjen, mutta ehdottomasti sitovien sääntöjen mukaan; se on oma tarkoituksensa, ja sitä seuraa jännityksen ja ilon tunne sekä tietoisuus jostakin, mikä on ”toista” kuin ”tavallinen elämä” (Huizinga 1967, 39.).

Yleinen virhekesitys peleistä on puolestaan se, että pelien ”toiseus” suhteessa ”tavalliseen elämään” tarkoittaa automaattisesti peliä huvituksena tai viihteenä ts. ei vakavasti otettavana asiana. Tämä ei pidä paikkaansa, koska pelaajia yhdistää toisiinsa pelin säännöt. Sääntöihin suhtautaan huomattavalla vakavuudella, jopa fundamentaalisen intohimoisesti (Holvas 1995; Holvas 2009, 65 – 66). Vain sääntöjen kautta voidaan tavoittaa pelin kokemus siitä, että ”jokin on kysymyksessä” (vrt. Huizinga 1967, 63) eli se, että pelissä on sen muiden sisäisten päämäärien ohella myös saalis.

Pelin saalis on tiettyä viettelyä, lupauten pitämistä ja pitämättä jättämistä, siirtoa, väistelyä ja harhautusta, jonka on oltava elävästi tavoiteltavaa kaikille osallisille. Tavoiteltavuus onnistuu sääntöjä noudattamalla. Koripallossa yksi sääntö määrää, että palloa on pomputeltava liikuttaessa kentällä, mikä sanoo vastapuolen pelaajalle: ”Pidän lupaukseni siitä, että sinäkin voit tavoitella, saalistaa palloa!”. Toinen sääntö määrää, että pelaajan on pysähtyessä heitettävä pallo oman joukkueen toiselle pelaajalle tai koriin. Kun näin toimitaan, vastustajalla on mahdollisuus tavoitella palloa, koska ilmatilaan tavoiteltavaksi heitetty pallo on enemmän ”lupaus saaliista” kuin hyökkääjän käsissä, jonne pallo pelin etenemisen kannalta uhkaa jäädä.

Pelisaalis on lahjan vaihtoa sikäli, että saaliin luomisessa ainakin osa siitä on toisille pelaajille aktiivisesti tavoiteltavaksi annettua ja seuraavaan siirtoon haastavaa. Tässä mielessä saalis asetuu pyyteettömästi annettavaa yksisuuntaista lahjaa vastaan: ylenpalttisella antamisellaan vastustajien haasteita ja vastavetoja vieroksuva pelaajaa vastaan ei normaalisti pelata. Pyyteettömästi ”lahjojaan levittelevään” voidaan suhtautua hyvinkin penseästi. Tällöin reagoidaan nimienomaan siihen kuinka pyyteettömällä lahjalla tavoitellaan valta-asemaa (Holvas 2009, 53, 64), joka on vierasta pelaamisen ”vallattomuudelle”. Valta-asema on taloudellinen sikäli, että panokset sen puitteissa liikkuvat yksisuuntaisen vapauttamisen, vapauden ja velan välillä, kun

taas ei-taloudessa määrääviä ovat siteet sääntöihin, epävapaus, viettely, lahjoittaminen, vastalahjoittaminen ja vastalahjoihin kannustaminen.

Eräs tapa mitätöidä pelisääntöjen noudattaminen on niiden sitovuuden mahdollisuudella pelaaminen. Aaltorahoituksen kannalta kiinnostavan esimerkin tästä tarjoavat sidokset opportunistisen käyttäytymisen ja ”mahdollisuuksien mahdollisuutena” toimivan rahan välillä.

3.2 Rahan epäpelillisuus

Tuottava toiminta eroaa pelaamisesta yhdessä suhteessa: siinä edellytetään jokin ulkopuolinen tuotos. Tuottavuutta kasvatettaessa ei ole varaa itsetarkoituksellisesti ”jäädä pelaamaan”. Kuitenkin myös tuottavuuden kasvattaminen voi muodostua pelaamisen tavoin itsetarkoitukselliseksi siten, että tuotoksista vaaditaan jatkuvasti enemmän tai mahdollisimman paljon rahaa. Mitä tällaisesta toiminnasta voidaan sanoa pelaamisen kannalta? Lähtökohdan kysymykseen vastaamiseksi antaa Georg Simmel teoksessaan Rahan filosofia (1989)².

Simmelin mukaan modernissa elämässä päämäärien ketju on loputon. Tämä johtuu suorasta, esteettömästä käänteestä mahdollisuudesta päämäärän ja välineen välillä. Mikään päämäärä ei pakene modernissa elämässä potentiaalista asettautumistaan välineeksi toiselle päämäärälle. Voin aina ja kaikkialla liittää päämäärän seuraavaan päämäärääni, mitata ja kasvattaa arvoa seuraavan suhteen: seuraava määrittää edeltäviä päämääriä. Voin sanoa tekeväni jonkun teon. Puolen pikkutakin ylleni. Miksi? Koska olen menossa Tallinnaan. Miksi? Koska Tallinnasta jatkan junalla Berliiniin. Miksi? Koska kaveri pyysi käymään. Miksi? Koska hän ei osaa tapetoida. Jokainen ketjun teoista asettuu välineeksi seuraavalle päämäärälle.

Mitään lopullista päämäärää ei ole, koska edellistä päämäärää seuraa aina toinen päämäärä ja tämä lopullisuus on aina seuraavan. Samalla seuraavan paino tuntuu välinearvoja korostavassa kulttuurissa. Kun yhä useammin ihmisten asettamat päämäärät osoittautuvat välitavoitteiksi, välineenä rajattomat mahdollisuudet tarjoavaa rahaa aletaan pitää korkeimpana mahdollisena päämääränä. Georg Simmel kuvaa ilmiötä teoksessaan Rahan filosofia rahan sisäisenä polariteettina (Lehtonen 1999, 262): raha on puhdasta välineellisyttä eli pelkkää kykyä johonkin muuhun asiaan ja tällaisenaan siitä on tullut useimmille ihmisille samalla myös psykologisesti absoluuttinen päämäärä.

² Luennassa käytetty lähteenä Lehtonen (1999, 258-267)

Rahassa tulee todistetuksi elämänmuoto, jossa ei ole enää päämääriä itsessään, vaan välineitä, suhteita (tai jos päämääriä on, niitä on hetkittäisesti). Elämänmuotoon kuuluu samalla rahan vaikutusvallassa olevia ihmistyypppejä, rahan subjektien äärimuotoja. Rahanahneelle raha on arvo sinänsä. Millään muulla ei ole arvoa kuin puhtaan potentian keräämisellä äärimmilleen vietyä. Saituri pitää kaikesta potentiasta, mitä ikinä on saanut. Tuhlari kuluttaa rahaa vain rahan kuluttamisen ilosta. Askeetikko pidättäytyy kaikesta rahaan liittyvästä. Kyynikko tajuaa, että mikään ei ole mitään, kun kaikki on samanarvoista ja vaihdettavissa ja saa tyydytyksen siitä, että voi todeta edellisen (kyynikkoja on varsinkin paikoissa, joissa rahaa liikkuu paljon kuten pörssissä). Tympiintynyt ei kyynikkoon nähden innostu enää mistään – ei edes siitä, että voisi sanoa, että mikään ei ole mitään – vaan hakee kaikkein kiihkeimmin ärsytystä. Jotain on pakko olla jossain. (Lehtonen 2001.)

Pelaamisen kannalta kiinnostava hahmo on opportunisti, joka tiivistää kuvan mahdollisuuden itseisarvoisuuden viemisestä äärimmilleen. Opportunisti keskittyy ennen kaikkea mahdollisuuksien varjelemiseen eikä käytä muita kriteereitä arvioimaan tekojen arvoa kuin sitä, kuinka paljon jokin teko lisää itse mahdollisuutta ylimmäisenä kykynä. Tällä tavoin opportunisti ajautuu yleiseen sopeutumiseen ympäristön tarjoamiin satunnaisiin sääntöihin ja mahdollisuuksiin ilman keinoa sitoutua johonkin erityiseen (Vähämäki 1997, 236 – 241). Pelaamisen kannalta tämä on erityisen tuhoisaa, koska peleissä nimenomaan sitoudutaan sääntöihin. Aina tulossa oleva seuraava mahdollisuus ei peleissä saa tästä syystä pelkän mahdollisuuden luonnetta, vaan pelaamisen ja samalla ei-talouden fokus siirtää tarkastelun seuraavasta mahdollisuudesta siirtoihin ja epävarmaan saaliiseen, missä tulee sietää pelin rajoitukset.

Sikäli kun raharikkaus – äärimuodoissaan – kiistää pelin siirto- ja saalisvaatimuksen pyrkien mahdollisuuksien kasaamiseen, voidaan pelin sietämisen kannalta kiinnittää huomiota tämän kiistämiseen ja asettua vastustamaan sitä. Aaltorahoituksessa kyseinen vastus synnytetään siirtämällä rahaa mahdollisuuksia avaavalta yksiviivaiselta paikalta ei-taloudelliseksi pelisaaliiksi, joka Aaltovarannon sääntöjä noudattaen kohdennetaan yleishyödylliseen projektirahoitukseen. Näytelmäksi ostotempauksen ja pelitoiminnan tekee se, kuinka Aaltorahoituksen päätöksenteonäyttämöillä toimitaan esittäen peliä näyttämöllisin keinoin sen lopputuloksesta kiinnostuneelle yleisölle. Päätäjänäyttelijöiden on näyttämöilmaisun keinoin kyettävä vakuuttamaan yleisö toiminnan sääntöjenmukaisuudesta ja siitä, että tavoiteltavaksi asetettua runsautta, pelisaaliin saaliutta, ei halpahintaisesti vain myydä rahaa vastaan tai anneta pelkkänä rahana.

4 Konseptin olemuspuolet I: Projektirahoituksen ei-taloudellista ratkaisemista

Aaltorahoitus-konseptin käsittely avataan tarkastelemalla sitä aluksi pelkistettynä projektirahoituksen ei-taloudelliseksi ratkaisemiseksi. Keskeisessä osassa ratkaisemisessa toimii rahoituksen ”aaltomainen” ja samalla välttämätön eteneminen, joka sitoo yhteen Aaltorahoituksen kaksi ensimmäistä olemuspuolta: runsauden säännöllisen, sääntöjen mukaisen ja välttämättömän jaon sekä näytelmällisen rakenteen mukaan toimimisen.

4.1 Runsauden säännöllistä, sääntöjen mukaista ja välttämätöntä jakoa

Ensimmäisenä Aaltorahoituksen olemuspuolista hahmotetaan sen luonnetta välttämättä toteuttavana jakona. Yleisenä ideana on selventää Aaltorahoituksen taloudesta eriytyvää ei-taloudellista luonnetta ja sitä, miten konseptiin kuuluvat roolit, tyyppiteot, projektien rahoitusvajeet, säännöt sekä muut osat liikkuvat taustaansa ja toisiinsa nähden ongelmallisina ja ratkaisevina. Jaon prosessi on kuvattu kokonaisuudessaan liitteessä 1.

4.1.1 Lähtökohdat

Aaltorahoituksessa tavoitellaan aivan tiettyä voittoa. Voittona pidetään tilannetta, jossa jokin yleishyödylliseksi tulkittu projekti kykenee saamaan haltuunsa rahoitusvajettaan vastaavan rahasumman täysimääräisenä. Tulkinnan yleishyödyllisyydestä sekä rahoituksen järjestämisen ratkaisevat säännöllisin väliajoin päättäjänäyttelijät yhdessä muiden aaltorahoittajien kanssa. Vaillinaisia rahamääriä Aaltorahoituksessa ei jaeta.

Voittajat valitaan kahdessa päävaiheessa. Ensin sekä päättäjänäyttelijät että muut aaltorahoittajat ratkaisevat, mitkä projektit pääsevät mukaan Aaltorahoitukseen. Tämän jälkeen päättäjänäyttelijät toteuttavat päätöksentekonäyttämöillä lopullisen ratkaisun siitä, mitkä projektit voitavat täyden rahoituksensa eli pääsevät ”aallon harjalle”. Yritykset ja muut yhteisöt voivat osallistua päättäjänäyttelijöiden rinnalla rahoitukseen viimeistään silloin, jos projektien rahoitus jää näyttelijöiden osalta vajaaksi. Toisaalta yritysten ja yhteisöjen omia projekteja voi olla mukana kilpailemassa rahoituksesta.

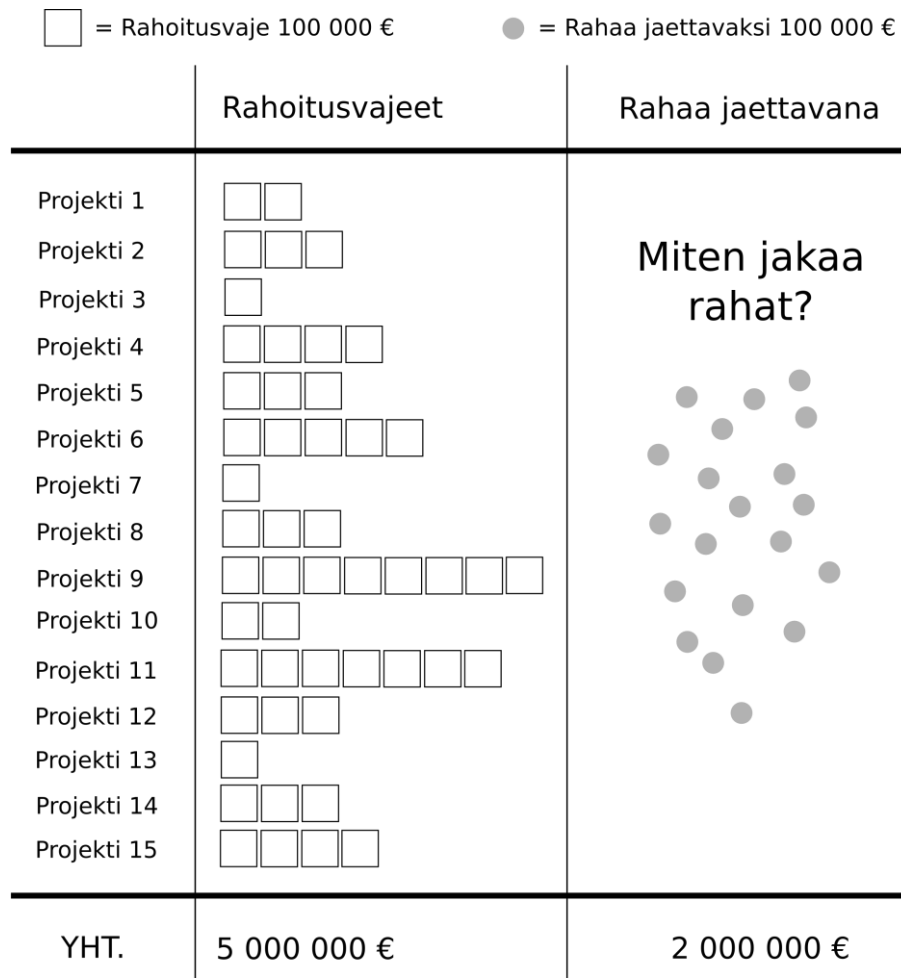
Tarkemmalla tasolla ratkaisemisen etenemistä luonnehtii taulukossa 1 kuvatut neljä eriytyneempää vaihetta, joista kullakin ajetaan eri tarkoituksperiä.

PÄÄTÖKSENTEON VAIHEET	TARKOITUSPERÄT
1. Projektiehdokkaiden asettaminen	Synnyttää kilpailevien projektien moneuden
2. Veerojen alkujako	Synnyttää laajan aaltorahoittajien osallistavuuden ja rajaa ylimalkaisesti rahaa tavoittelevien projektien joukkoa
3. Veerojen loppujako	Synnyttää etusijan parhaiten menestyneille projekteille, tarkentaa rajausta ja mahdollistaa päätöksenteon hajauttamisen
4. Jako päätöksentekonäyttämöillä	Tuottaa jännitteisen tilan epävarmojen rahan liikkeiden ja näytelmällisen juonen välille sekä antaa päätöksenteolle kasvot

Taulukko 1. Päätöksenteon vaiheet ja niiden tarkoitusperät

4.1.2 Vaihe 1 - Projektiehdokkaiden asettaminen

Ehdokkaita Aaltorahoitukseen asettavat päättäjänäyttelijät kuukausittain. Kynnys ehdokkaiden asettamiseen voi olla matalalla, koska niiden määrää supistetaan myöhemmin suhteessa sekä kannatukseen, rahoitusvajeeseen että jaettavaan rahamäärään. Kuvion 2 esimerkkitalanteessa projekteja on 15 ja kullakin projektilla on tietty rahoitusvaje, jonka täyttämistä projekti tavoittelee.

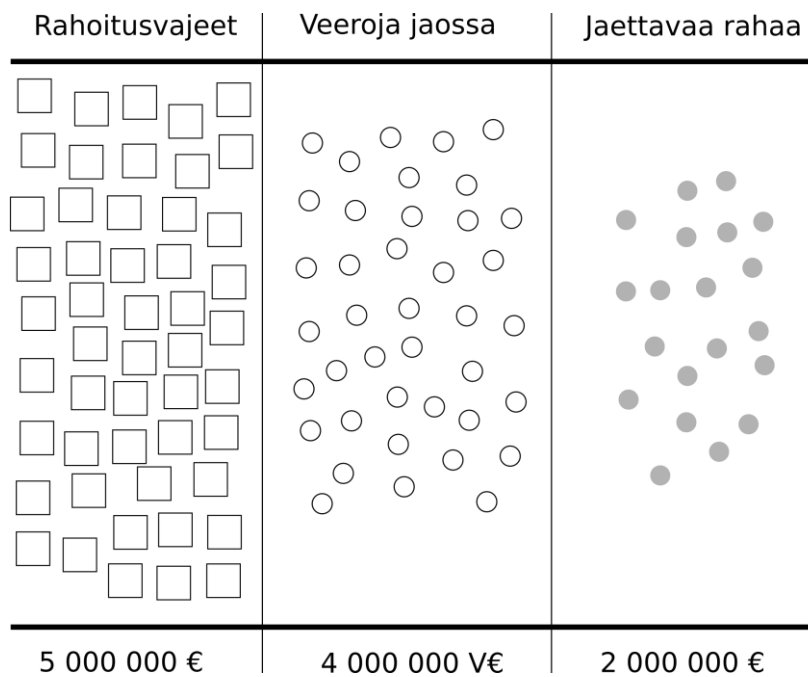
Päättäjänäyttelijät asettavat projektiehdokkaat jokaiselle rahoituskierrokselle kuukausittain. Ehdokkaiden määrää supistetaan tulevissa vaiheissa suhteessa kannatukseen ja jaettavaan rahamäärään.

Kuvio 2. Esimerkki projektiehdokkaiden asettamisesta

4.1.3 Vaihe 2 – Veerojen alkujako

Koska projektiehdokkaiden yhteenlasketut rahoitusvajeet voivat olla huomattavankin suuria suhteessa lopullisesti jaettavaan rahamäärään, rajataan mukaan pääsevien projektiehdokkaiden joukkoa pienemmäksi. Rajausta toteutetaan kaksivaiheisesti valintoja esirajaavilla rahoilla eli Veeroilla.

Veerat toimivat niiden alkujaoissa seuraavasti. Kun tiedetään rajallinen jaettava rahamäärä, lasketaan siihen perustuen liikkeelle kaksinkertainen määrä Veeroja. Kuvion 2 esimerkkiä jatkaen tilanne on tällöin kuvion 3 mukainen.

Kuvio 3. Esimerkki rahoitusvajeiden, Veerojen ja jaettavan rahan keskinäisistä suhteista

Kaikki Veerat jaetaan tasan kaikkien aaltorahoittajien kesken tarkoituksena jakaa ne edelleen projekteille. Ne projektit, jotka onnistuvat vastaanottamaan täsmälleen rahoitusvajettaan vastaavan määrän Veeroja jo niiden alkujaossa, pääsevät suoraan mukaan jatkoon. Tämä vastaa tilannetta kuviossa 4.

☐ = Rahoitusvaje 100 000 €

☐ = Rahoitusvaje 100 000 €, johon sijoitettu 100 000 € Veeroja

	Rahoitusvajeet ja Veerat	Veerojen suhde vajeeseen	Mukana jatkossa?
Projekti 1	☐ ☐	1,00	MUKANA
Projekti 2	☐ ☐ ☐	1,00	MUKANA
Projekti 3	☐	0,00	EI
Projekti 4	☐ ☐ ☐ ☐	1,00	MUKANA
Projekti 5	☐ ☐ ☐	0,67	EI
Projekti 6	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	0,80	EI
Projekti 7	☐	1,00	MUKANA
Projekti 8	☐ ☐ ☐	1,00	MUKANA
Projekti 9	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	0,75	EI
Projekti 10	☐ ☐	1,00	MUKANA
Projekti 11	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	0,43	EI
Projekti 12	☐ ☐ ☐	0,33	EI
Projekti 13	☐	1,00	MUKANA
Projekti 14	☐ ☐ ☐	0,67	EI
Projekti 15	☐ ☐ ☐ ☐	0,50	EI

Jakamattomat Veerat ☐ ☐ ☐ ☐

Veeroja aaltorahoittajilta täsmälleen rahoitusvajettaan keränneet projektit pääsevät suoraan jatkoon. Muiden kohtalo ratkaistaan Veerojen loppujaossa. Osa Veeroista voi olla jakamattomina aaltorahoittajien tileillä.

Kuvio 4. Esimerkki Veerojen alkujaaosta.

4.1.4 Vaihe 3 – Veerojen loppujako

Jos kuukauden jälkeen on sellaisia projekteja, jotka eivät ole saaneet täyttä määrää Veeroja suhteessa rahoitusvajeesiinsa, jaetaan Veerat kyseisten projektien osalta siten, että Veeroja vähiten suhteessa rahoitusvajeesiinsa saaneet menettävät Veeransa niille, jotka ovat saaneet niitä eniten. Samalla tavoin toimitaan niiden Veerojen suhteen, jotka aaltorahoittajilta on syystä taikka toisesta jäänyt jakamatta. Kuviossa 5 esitetyssä Veerojen loppujaossa tämä tarkoittaa Veerojen lisäystä projekteille 5, 6, 9, 14 ja 15. Projektit 11 ja 12 sen sijaan menettävät Veeroja.

☐ = Rahoitusvaje 100 000 €, johon sijoitettu 100 000 € Veeroja

Vähiten Veeroja suhteessa rahoitusvajaeeseen keränneiltä projekteilta siirretään Veeroja niille, joilla on enemmän. Myös Veeroja jakamatta jättäneiden aaltorahoittajien Veerat ohjataan Veeroja eniten keränneille. 100 000 € arvosta Veeroja jää ylimääräiseksi, koska niillä ei saada enää mitään projekteja mukaan.

Kun millään Veerojen loppujaossa siirrettävällä Veeralla ei enää saada mitään projektia mukaan, tiedetään tämä: jaettavan rahan määrän suhde mukaan päässeiden projektien rahoitusvajen yhteenlaskettuun summaan on noin puolet. Kuvioiden 2 – 5 esimerkkijaon mukaan tämä lukema on:

18

Yhteenlaskettujen rahoitusvajeiden suuruus 3 900 000 € tulee siitä, että Veeroja jäi 100 000 €:n arvosta jakamatta. Kyseisillä Veeroilla ei olisi saatu enää mitään projektiehdokasta mukaan Aaltorahoitukseen.

4.1.5 Vaihe 4 – Jako päätöksentekonäyttämöillä

Koska jokaista projektia on tukenut niiden ehdokasvaiheessa vähintään yksi päättäjänäyttelijä, on luonnollista ajatella, että näyttelijä haluaa edistää myös jatkossa projektin lopullisen rahoituksen järjestymistä. Tältä pohjalta menetellään seuraavasti. Näyttelijät neuvottelevat keskenään viisihenkisiä ryhmiä, joista kuhunkin valitaan 5-8 projektia, joiden väliltä loppurahoitus ratkaistaan. Kaikki projektit pääsevät yhdelle päätöksentekonäyttämölle ja jokaisella päätöksentekonäyttämöllä on vähintään yksi projektia tukenut päättäjänäyttelijä.

Veerojen nojalla menettely tarkoittaa samalla sitä, että oikeaa rahaa jaetaan projekteihin aina likipitäen puolet suhteessa niiden yhteenlaskettuun rahoitusvajeeseen nähden. Esimerkkiprojektien suhteen tämä tarkoittaa lukemaa 0,51282. Kun mikä tahansa yhdistelmä projektien rahoitusvajeita kerrotaan arvolla 0,51282, saadaan aina kulloisellakin päätöksentekonäyttämöllä jaettava rahamäärä. Tämä sekä tasapuolistaa projektien rahoituksellista kohtelua että luo edellytykset hajauttaa päätöksentekoa.

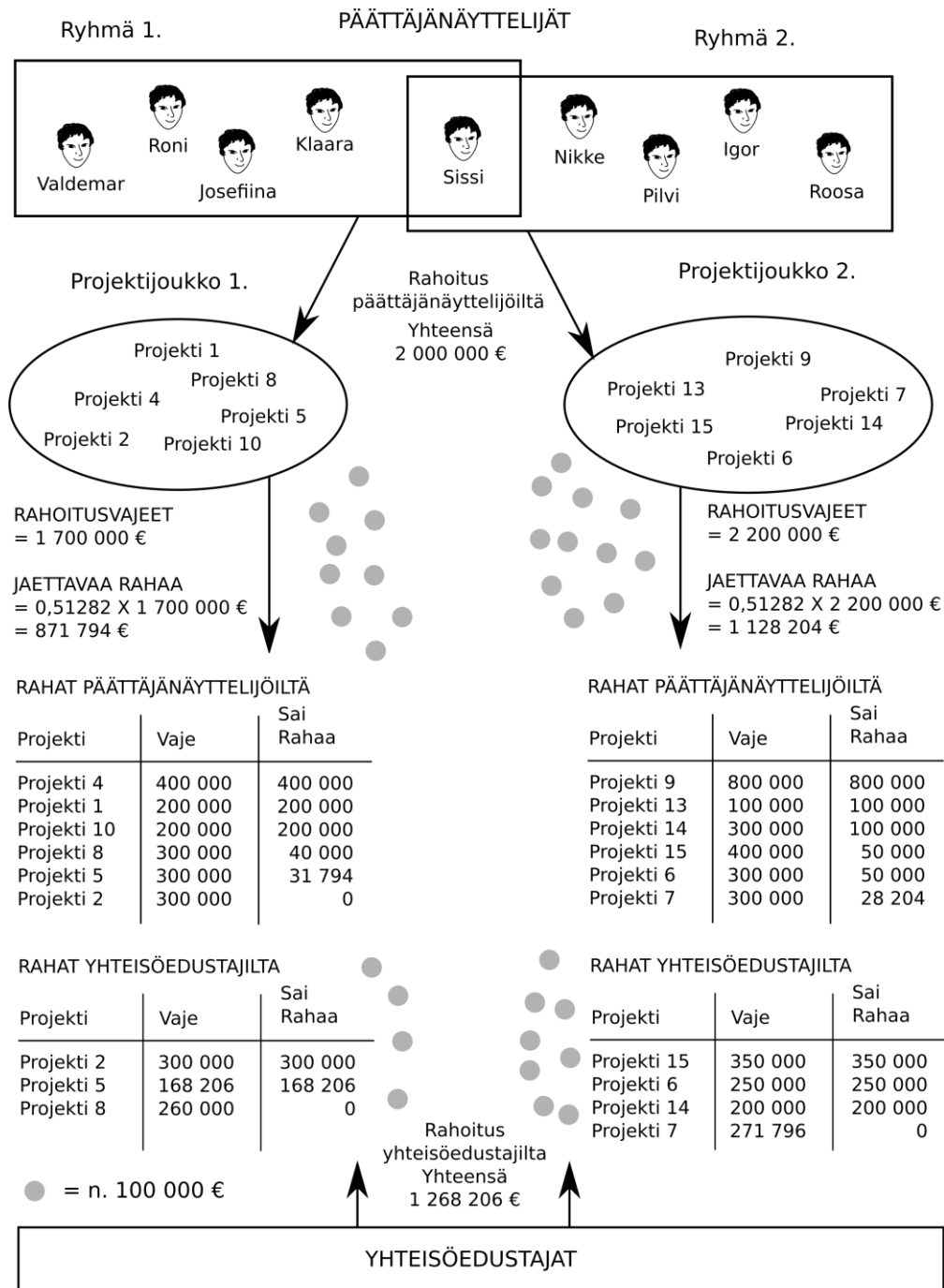
4.1.6 Voittajien ratkaiseminen

Lopullisten voittajien valitsemisessa Veeroilla ei ole enää mitään merkitystä: voittaja valitaan päätöksentekonäyttämöllä ehdokasvaiheen ohittaneiden projektien joukosta. Päätöksentekonäyttämöllä rahoitusvajeensa kokonaan täytettyä saaneista projekteista tulee voittajia. Tähän on kaksi tietä.

Ensiksi päättäjänäyttelijät jakavat käytössään olleet varat projekteille siten, että kukin näyttelijä vastaa tasasuuruisen rahamäärän jakamisesta. Jos projektit onnistuvat saamaan täyden rahoituksen näistä rahoista, tulee niistä ensimmäisiä voittajia.

On myös toinenkin mahdollisuus voittaa. Koska rahaa voi olla jäljellä syystä, että näyttelijät ovat asetelleet niitä projekteihin vajaina, menetellään jatkossa seuraavasti. Jos yksittäisen projektin rahoituksesta puuttuu täyden rahoituksen saamiseksi vain osa, voi tämä merkitä sitä, että siitä tästä syystä on tullut kiinnostava myös muiden kuin päättäjänäyttelijöiden mielestä. Tällaisesta tilanteesta on kyse varsinkin silloin, kun projektista on kiinnostunut joku, joka ilman Aal-

torahoitusta olisi ollut aikeissa rahoittaa sen pelkästään itse. Jos projektit onnistuvat näytelmän kuluessa saamaan riittävän täydennysrahoituksen tällaisilta toimijoilta, tulee myös niistä voittajia. Kuvion 6 esimerkissä täydennysrahoituksen kautta voittivat projektit 2, 5, 6, 14 ja 15.

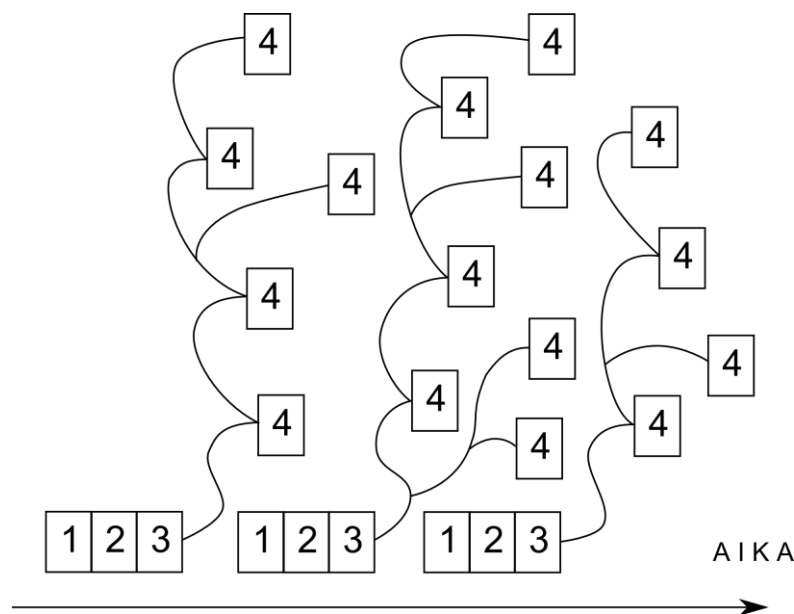
Projektit 4, 1, 10, 9 ja 13 voittivat rahoituksensa päättäjänäyttelijöiltä.
 Projektit 2, 5, 15 ja 6 saivat täydennysrahoituksen yhteisöedustajilta.
 Projektit 8 ja 7 eivät saavuttaneet minkäänlaista rahoitusta.

Kuvio 6. Esimerkki jaosta päätöksentekonäyttämöllä

Jos kukaan muu päättäjänäyttelijöiden lisäksi ei ole enempää kiinnostunut projektien rahoittamisesta, kerätään projekteihin asetellut vaillinaiset rahat pois ja siirretään seuraavan Aaltorahoituksen rahoituskierron jaettavaksi. Vasta tällöin voidaan sanoa, että joku projekti ei onnistunut voittamaan rahoitustaan. Projekti voi yrittää kuitenkin vielä muutamalla tulevilla kerralla päästä mukaan.

4.1.7 Päätöksenteon hajauttaminen

Mahdollisuus liittää eri projektikilpailijoita eri päätöksentekonäyttämöille tarkoittaa samalla mahdollisuutta hajauttaa päätöksentekoa: mitä tahansa projektityhdistelmää koskevaa päätöksentekoa voidaan tehdä millä päätöksentekonäyttämöllä tahansa, koska jaettava rahamäärä pystytään aina päättämään projektien yhteenlasketuista rahoitusvajeista (esimerkkitapauksessa rahoitusvajeiden suuruus kerrotaan luvulla 0,51282). Tämän lisäksi jakamista päätöksentekonäyttämöillä voidaan hajauttaa ajallisesti. Kuviossa 7 vaiheet 1-3 seuraavat toisiaan, kun taas vaiheen 4 toiminta eri päätöksentekonäyttämöillä on hajautettu ajallisesti riippumattomaksi sekä toisistaan että muista vaiheista.

Kuvio 7. Vaiheiden 1-3 peräkkäisyys ja vaiheen 4 päätöksentekonäyttämöiden hajautus

Kuviossa 7 on esitetty myös se, että jonkin tietyn rahoituskierron lopullista päätöksentekonäyttämöillä tapahtuvaa rahoituksen ratkaisemista voidaan toteuttaa samanaikaisesti uusien rahoituskierrosten alkamisen jälkeen. Tätä kautta tapahtumia Aaltorahoituksessa määrittää päätöksentekonäyttämöiden tapahtumavirran ajallinen rinnakkaisuus projektiehdokkaiden va-

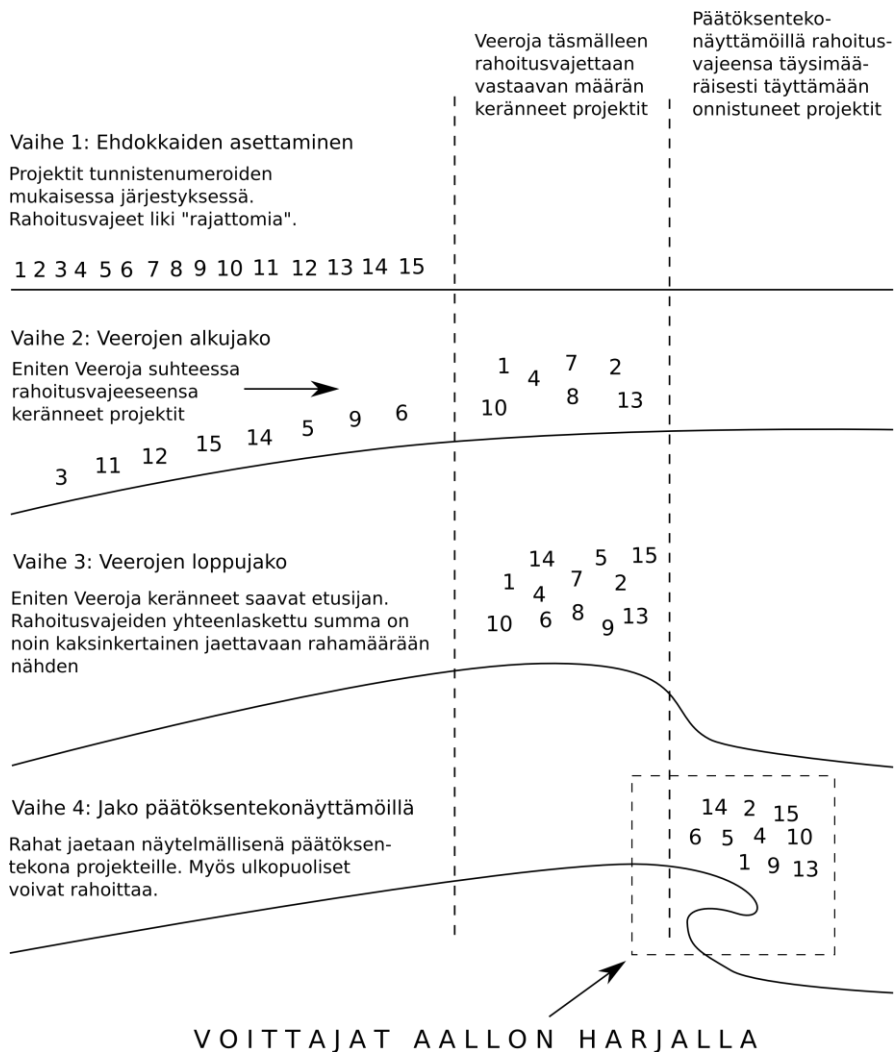
litsemisen kanssa: voittavia projekteja ratkaistaan kuukausittain siinä missä uusia ehdokkaita valitaan mukaan.

4.1.8 Päätöksenteon ”aaltomaisuus”

Kun kokonaispäättöksen suhteen toimitaan edellä kuvatulla tavalla, voidaan toiminta yleisluonteeltaan käsittää Aaltorahoituksen ”aalloksi”, jossa on kolme elementtiä:

- rahoitus on runsaiden pienten tekojen kasautumisen ohjaamaa
- rahoitus etenee välttämättä
- voittaminen on sitä, että tavoittaa ”aallon harjan”

Kuviossa 8 on esitetty ”rahoitusaallon” kaikki vaiheet tavoittava kokonaiskuva.

Kuvio 8. ”Rahoitusaallon” eteneminen kokonaisuudessaan

4.2 Näytelmällisen rakenteen mukaan toimimista

Aaltorahoitus näytelmällisenä rakenteena rajaa ja tukee päättäjänäyttelijöiden edesottamuksia päätöksentekonäyttämöillä, joissa valitaan rahoituksen voittavat projektit. Rakenteeseen kuuluu sekä liikuteltavia näyttämökalusteita, juoni että sääntöjä, joilla projektien rahoituspäätöksiä tehdään. Tarkoituksena on synnyttää jännitteinen risteymä epävarmojen rahan liikkeiden ja näytelmällisten elementtien välille. Itse kullakin päättäjänäyttelijällä on sama summa rahaa, jonka liikuttelemisesta hän vastaa.

Päätöksentekonäyttämöllä tapahtuvan toiminnan juonen kärkenä toimii se, että päättäjänäyttelijöiden on varottava tuomasta liian selvästi esille omia preferenssejään siitä, mitkä projektit he haluavat rahoitettaviksi. Tämä eroaa rationaalisesta päätöksenteosta, jossa preferenssien halutaan olevan liiankin ilmeisiä ja/tai annettuja (vrt. Conitzer 2010, 84). Ratkaisu edellyttää käytännössä välttämättömyyttä perehtyä muihinkin projekteihin kuin omiin suosikkeihin, mutta voi sisältää myös muiden näyttelijöiden harhauttamista preferenssien ilmiäisujen näyttelemisellä.

Rahoituksen ratkaiseminen päätöksentekonäyttämöllä noudattaa samaa kaavaa kuin Veerojenkin suhteen. Näyttelijöiltä täsmälleen rahoitusvajettaan vastaavan summan oikeaa rahaa saaneet projektit voittavat.

4.2.1 Liittolaisuuksien muodostaminen

Kukaan päättäjänäyttelijä ei voi yksin rahoittaa mitään projektia. Rahoitukseen tarvitaan vähintään kaksi näyttelijää, mikä edellyttää liittolaisuuksien muodostamista kutsumalla toisia näyttelijöitä projektien luokse tarkempia keskusteluita varten.

Kutsuminen tapahtuu kunkin näyttelijän jommallakummalla tuolilla. Jos yksi näyttelijä haluaa kutsua toisen näyttelijän jonkin projektin luokse, tapahtuu tämä toimittamalla toisen näyttelijän tuoli valitun projektin läheisyyteen. Tietyllä näyttelijän tunnistevärillä värjätyn tuolin kutsuvalla eleellä tuolin omistava näyttelijä tietää aina näyttämöä katsellessaan, mihin hänet kutsutaan tai on kutsuttu. Kutsun voi hyväksyä toimittamalla kutsujan tuoli samaisen projektin luokse, jonne omakin tuoli on viety. Kukaan ei saa liikuttaa omia tuolejaan, millä korostetaan kutsumisen tapaa sekä liittolaisuuksien näyttämöllisen esittämisen välttämättömyyttä.

Tuolien avulla katselijat saavat selville, minkälaisia liittolaissuhteita näytelmässä muodostuu ja voivat verrata niitä aikaisempiin tietoihinsa siitä, mitä projekteista ennen päätöksentekonäyttämöä on puhuttu. Jotta kutsut onnistuisivat jo alkuvaiheessa, on näyttelijöiden täytynyt selvittää toisten näyttelijöiden edesottamuksia ja preferenssejä ennen päätöksenteon käynnistämistä näyttämöllä. Näin päätöksenteon näyttelemisellä on jatkuvuutta sitä edeltäviin tapahtumiin.

4.2.2 Keskustelu projekteista ja rahojen asettelu

Kun näyttelijät vuoronperää asettelevat tuoleja projektien luokse, voidaan arvailla sitä, kuuluuko jokin projekti näyttelijän preferensseihin vai ei. Tarkempia viitteitä preferensseistä saadaan siitä, mitä näyttelijät keskustelevat projekteista.

Keskustelun aloittaminen jostain projektista edellyttää sen, että kahden näyttelijän tuolit on sijoitettu jonkin projektin luokse. Ensimmäinen näyttelijä on kutsunut tuolilla jälkimmäisen keskusteluun ja jälkimmäinen on vastannut kutsuun tuomalla ensimmäisen näyttelijän tuolin omansa viereen. Jos molemmat ovat samaa mieltä keskustelun aloittamisesta, aloitetaan projektia koskeva keskustelu pyytämällä ”Kamerat sisään!”. Aiemmin näytelmän etenemisen yleiskuvaa esittäneet videokameran käyttäjät saavat tästä ponnen siirtää kameransa mielekkäisiin asemiin käsillä olevan keskustelun kannalta. Pääosia keskustelussa näyttelevät sen käynnistäneet kaksi näyttelijää ja projektin edustaja. Muut voivat pyytää kommenttipuheenvuoroja. Myös katsomosta käsin voidaan pyytää puheenvuoroja. Katsomossa voi olla esim. asiantuntevasta itse kunkin projektin kohdealueesta.

Keskustelun alustaa projektin edustaja, joka esittelee projektin pääpiirteissään. Tämän jälkeen keskustelua käyvät projektin edustaja ja näyttelijät samalla, kun näyttelijät asettelevat oikeaa rahaa projektiin. Jos raha riittää projektin rahoitusvajeen täyttämiseen täysimääräisenä, julistetaan projekti voittajaksi. Jos rahamäärä ei yllä täyttämään projektin koko rahoitusvajetta, voi kumpikin näyttelijä vetää rahansa pois projektista joko kesken keskustelun tai keskustelun lopetettuaan. Myös muut näyttelijät ja yhteisöedustajat yleisössä voivat sijoittaa rahojaan projekteihin. Poissuljettua ei myöskään ole se, että rahoja jätetään asetelluksi projektiin mahdollista myöhempää loppurahoitusta silmällä pitäen.

Kun keskusteltavaa ei enää ole, ilmaisevat näyttelijät tämän pyytämällä ”Kamerat pois!”. Tämän jälkeen tuolien siirtely jatkuu siihen asti, kunnes rahoilla yhtäältä on saatu aikaiseksi voittajia tai toisaalta sellaisia projekteja, joihin rahoja on aseteltu vaillinaisesti.

4.2.3 Näytelmästä poistamisen mieli

Kun päättäjänäyttelijät ensimmäisen kerran tulevat päätöksentekonäyttämölle, edellytetään heiltä postikorttia, jossa he ilmaisevat ne kolme projektia, jotka he arvaavat tai ennakoivat kuuluvan rahoituksen voittavien projektien joukkoon. Kortti luovutetaan näytelmän sääntöjenmukaisuutta valvovalle tuomarille siten, ettei kukaan muu kuin näyttelijä itse tiedä arvaamaansa järjestystä. Tästä syystä kortti on suljettu kirjekuoreen, jotta edes tuomari ei saa tietää arvattua järjestystä. Teko on kaikkea muuta kuin vähämerkityksellinen Aaltorahoituksen toiminnan kokonaisuudessa.

Koska on niin, että näyttelijät pyrkivät edistämään juuri mieleistensä projektiehdokkaiden menestymistä, voidaan olettaa, että korttiin kirjatut projektit kuuluvat tähän joukkoon ja näyttelijä esiintyy niiden puolustajana. Pahimmillaan käyttäytyminen voi olla liiaksi ennalta arvattavaa ja keskittynyttä ainoastaan omien preferenssien esittämiseen ja toteuttamiseen. Tätä varten muut näyttelijät voivat yrittää poistaa näyttelijän näytelmästä.

Näytelmästä poistaminen tarkoittaa Aaltorahoituksessa sitä, että yksi näyttelijä haastaa valitsemansa näyttelijän kaksinkamppailuun, jossa jompikumpi näyttelijä voi tulla poistetuksi näytelmästä. Kamppailu alkaa sillä, että haastaja yrittää arvata haastetun postikorttiin merkitsemät kolme projektia. Arvauksen jälkeen tuomari ottaa ensimmäisen kerran haastetun kirjekuoreen tallennetun kortin esille ja sanoo, onko arvaus onnistunut vai ei. Jos arvaus ei ole oikea, voi haastettu puolestaan arvata haastajan projektijoukon. Jos kumpikaan ei osu oikeaan, jatkuu näytelmä normaalisti.

Jos jommankumman arvaus onnistuu, tapahtuu seuraavaa. Tuomari julistaa arvauksen kohteena olevan näyttelijän tai arvauksen tehneen toisen näyttelijän poistamisesta päättämisen alkaneeksi. Poistamisesta päättävät kaikki näytelmää seuraavat aaltorahoittajat, jotka äänestävät joko haastetun tai haastajan poistamisen puolesta. Tarkoituksena on virittää päätöksenteko koskemaan nimenomaan päätöksen kohteena olevien näyttelijöiden toiminnan oikeudenmukaisuuden tulkintaa: Onko haastettu tosiaan toiminut pelkkien omien intressiensä mukaisesti ja välttelyt muihin projekteihin tutustumista vai yrittääkö haastaja iskeä vyön alle kanssänäyttelijäänsä, joka kaikin puolin kunniallisesti on puolustanut tukemiansa projekteja hyljeksimättä kuitenkin kilpailevien muiden projektien tasapuolista kohtelua? Kun jompikumpi näyttelijä joutuu äänestyksen perusteella poistumaan näytelmästä, saa voittanut näyttelijä poistetun näyttelijän varat sijoitettavaksi projekteihin. Tämän jälkeen näytelmän kulku jatkaa normaalia etenemistä, kunnes kenelläkään ei ole rahoja enää sijoitettavaksi.

5 Konseptin olemuspuolet II: Sosiaalisen median projektisalkun rahoittamista

Aaltorahoituksen menestys on paljolti riippuvaista siitä, kykeneekö se siirtämään lähestymistavan yleishyödylliseen projektirahoitukseen säännöllisesti, massoina ja hajautetusti tapahtuvaksi ratkaisemiseksi. Ratkaisuna ongelmaan lähdetään pohtimaan sitä, minkälaisessa kohtauspaikassa aaltorahoittajat tapaavat projekteja, päättäjänäyttelijöitä, yrityksiä, yhteisöjä, verkostoja ja päätöksentekoesityksiä. Kohtauspaikkaa luonnehtivat sosiaalisen median piirteet. Rahoitettavat projektit voidaan mieltää sosiaalisen median projektisalkkuna, jonka ei-taloudellista ja hajautettua rahoituksen hallintaa Aaltorahoitus olemukseltaan on.

5.1 Projektisalkun yhteisen hallinnan valintoja rahoituksena

Projektisalkulla voidaan tarkoittaa lähes mitä tahansa projekteja, joilla on jokin yhteinen nimittäjä. Tavallisesti nimittäjä on jonkin yksittäisen organisaation tarve koordinoida ja hallita projektitoimintaa ja sen resursseja yksittäisten projektien sisäiset tavoitteet ylittävältä tasolta käsin. Tarve syntyy normaalisti organisaation toiminnan strategisesta suunnittelusta ja johtamisesta, johon kuuluu projektitoiminnan yhdensuuntaistaminen ja ohjaaminen suhteessa useita projekteja kokoaviin toimintaohjelmiin ja muuhun organisaation toimintaan. Strategioihin ja suunnitteluun perustuen tehdään mm. valintoja sen suhteen, mitä projekteja käynnistetään toisten projektien sijaan.

Aaltorahoitukselle erityisen projektisalkun hallinnoinnissa on kyse siitä, että rahoitus nähdään keskeisenä välineenä ratkaista aaltorahoittajien ja päättäjänäyttelijöiden kesken yksien projektien rahoitus ja siten myös ”käynnistyminen” toisten sijaan. Rahoituskynnys ylittyy, kun projekti saavuttaa rahoitusvajettaan vastaavan rahamäärän tilanteessa, jossa kullakin rahoituskierroksella on jaettavana potentiaalisesti erisuuruisia rahamääriä. Projektityön tavanomaisen asemoinnin kannalta Aaltorahoitus tarkoittaa samalla kahden erityisen ongelman ratkaisemista.

5.1.1 Kaksi ongelmaa

Projektityössä tulisi yleisesti hyväksytyn määritelmän mukaan kyetä synnyttämään suhteellisen ainutkertaisia asioita (esim. PMBOK 2008, 5). Tämä lähtökohtainen piirre erottaa projektityön tuotannosta, jossa asioiden tekemisen mieli ja arvo palautuvat enemmän tai vähemmän pyrkimykseen tehdä lisää samaa. Kun saman tekemisen joustavuudet, variointi, laatusikat, hallin-

nointi ja muut lupaukset eivät enää riitä ratkaisemaan ongelmia, voidaan odotuksia asettaa projektityön merkittävyyden lisäämiselle.

Jotta lähes mikä tahansa projekti saataisiin kunnolla käyntiin, on projektia edistettävä sen sidosryhmien arvostusten ja intressien suuntaisesti. Taloudellisimmillaan sidosryhmät päättävät niukan rahan liikuttelemisella projektin tulevista edesottamuksista. Tämä muodostuu ongelmaksi kahdesta Aaltorahoitusta kiinnostavasta syystä. Ensinnäkin ongelmana (1) voi olla se, että projekti koetaan sen verran yleishyödylliseksi, että sen kustannuksia haluttaisiin mielellään jakaa, mutta jakoa pidetään mahdottomana. Toisaalta (2) talous itsessään voi muodostua ongelmaksi projektille, kun se tavoittelee toteuttamiselleen välttämättömiä resursseja. Kummatkin ongelmat ratkaistaan Aaltorahoituksessa, jossa ei vain jaeta yhteisen nimissä vaan haastetaan mukaan yhteiseen.

5.1.2 Ongelma 1: Projektin kustannusten jakamiseen ei uskota

Ensimmäiseen kustannusten jakamisen ongelmaan Aaltorahoitus tarjoaa ratkaisuksi Veeroja. Veeroja voidaan käytäntöjensä pohjalta pitää säännöllisesti vireessä olevina avoimina tilauksina, joiden hankkimisen/saavuttamisen seurauksena projektiehdokas voi päästä mukaan Aaltorahoitukseen. Tilausmuodon lisäksi Veeroilla on arvoa lähentää projektiehdokkaita rahoituksen saavuttamiseen. Samalla niiden käyttöä voidaan pitää jokseenkin tasapuolisena menettelynä: onhan kaikilla aaltorahoittajilla kutakin rahoituskierrosta varten varattuna tasasuuruinen määrä Veeroja edistää projektirahoituksen toteutumista suuntaan taikka toiseen. Vaikka itse kukin ei aina lopulta olisikaan Veerojensa viimekätinen liikuttaja, niiden liikutteleminen ja kohdentuminen yleensä voi olla kiinnostavaa.

Veeroissa on arvoa myös siinä, että jonkin yhteisesti arvokkaan ei tarvitse olla kiveen hakattua ennen kuin toiminta sen valitsemiseksi voidaan aloittaa. Kustannusten jakamisen perusta on Veeroihin iskostuneiden toimintatapojen puitteissa jatkuvasti virittynyt ratkaisemaan ”aaltomaisesti” yhteisen edun kysymystä, johon voidaan sieltä täältä vaikuttaa. Kun otetaan lisäksi huomioon, että päätöksentekonäyttämöillä jätetään aina tilaa Aaltorahoituksen ulkopuolisille osallistujille tuottaa loppurahoitus jollekin projektille, ovat mahdollisuudet projektien rahoitusvajeen täydelle rahoittamiselle paljon monipuolisempia kuin ilman Aaltorahoitusta

5.1.3 Ongelma 2: Talous muodostaa ongelman

Aaltorahoitus on ennen muuta ei-taloudellista toimintaa, millä tarkoitetaan lähinnä sitä, että lahjoina annettavaan huomioon, kilpailuttamiseen, rahaan ja päätöksentekoon on pyrittävä vastaamaan vastalahjoin. Talous voi muodostua ongelmaksi projektille, jos se käsittää tavoittelevansa Aaltorahoituksesta rahaa ”puoli-ilmaiseksi” yksisuuntaisena lahjana. Tämä voi tarkoittaa sitä, että rahan katsotaan menevän yksioikoisen palautumattomasti projektin operatiivisiin kuluihin eikä esim. lahjoihin vastaamiseen. Toisaalta projektissa voidaan haluta esittää vastalahjoja sen menestykseen vaikuttaville tahoille. Miten tässä ei-taloudellisessa vastavedon pyrkimyksessä onnistutaan, on osaltaan riippuvaista Aaltorahoituksen siteistä sosiaaliseen mediaan. Sosiaalisen median keinoin voidaan tehdä tilaa niin projektien itseilmaisulle, verkostojen tavoitettavuudelle, päätöksentekonäyttämöiden tapahtumille, aaltorahoittajien hajautetulle osallistamiselle kuin ei-taloudelliselle lahjanvaihdolle.

5.2 Projektirahoitusta sosiaalisessa mediassa

Projektirahoitusta toteutetaan Aaltorahoituksessa sille erityisen rahoituksen ratkaisemisen mallin mukaisesti, joka seuraavassa yhdistetään sosiaalisen median verkostosuhteita ja henkilökohtaisia uutisvirtoja yhdistävään toimintamalliin. Aaltorahoituksen sidosryhmät sekä kohtaavat toisiaan että toteuttavat projektirahoitusta sosiaalisessa mediassa.

5.2.1 Sosiaalisen median määrittelyä

Internetin verkkopalveluita voidaan lähestyä yksioikoisista operatiivisista palveluista käsin. Operatiivisten verkkopalveluiden käyttö on luonteeltaan asiointia valmiiden toimintamallien ja rajapintojen kanssa, kuten laskun maksua verkkopankissa. Sisällölliset palvelut rakentuvat operatiivisten palveluiden varaan laajentaen käyttöä sisältöjen suuntaan. Käyttäjälähtöisissä verkkopalveluissa käyttäjät tuottavat sisältöä itselleen ja toisille. (Hintikka 2007.)

Sosiaalinen media on käyttäjälähtöistä verkkopalvelua, jossa viestintä on tyypillisesti kaksisuuntaista ja vuorovaikutteista erotuksena joukkoviestintään. Se voi myös olla viestintää monelta monelle. YouTube-videopalvelu sallii käyttäjien tallentaa videoleikkeitä muiden tarkasteltavaksi ja kommentoitavaksi. Facebookissa kaverin seinälle kirjoittaminen pitää sisällään kaverin itselle tuntemattomien henkilöiden kommentointioikeuden. Verkostomaisesta sosiaalisesta mediasta on kyse silloin, kun käyttäjät muodostavat johonkin verkkopalveluun nojaten aiheen, kaveruu-

den, ryhmäidentiteetin tms. tiimoilta verkostosuhteita, jotka välittävät viestintää³. Tyypiesimerkin verkostomaisesta sosiaalisesta mediasta tarjoaa Facebook.

5.2.2 Facebookin kaveriverkostot ja käyttäjäkohtainen uutisvirta

Facebookin perustoiminnallisuuteen kuuluu tarjota käyttäjilleen uutisvirtaa kaveriverkostojen ja ryhmäjäsenyyksien perusteella. Itse kukin käyttäjä pääsee henkilökohtaiseen uutisvirtaansa käsiksi ensimmäisenä asiana normaalin sisäänkirjautumisen jälkeen. Tyypillinen lyhytviesti uutisvirrassa voi olla ns. seinälle kirjoitettu viesti. Seinä on Facebookissa jokaiselle Facebook-tilin haltijalle erityinen tyhjä tekstikenttä, johon voi milloin tahansa kirjoittaa viestejä kavereiden tarkasteltavaksi. Kaverit saavat seinäkirjoituksen omiin uutisvirtoihinsa heti, kun viestin on kirjoittanut. Viesti voi olla mitä tahansa ajankohtaisen huomion tai YouTube-videolinkin väliltä. Kaverit pääsevät kommentoimaan seinäkirjoitusta henkilökohtaisesta uutisvirrastaan käsin.

Toinen lyhytviesti uutisvirtaan voi tulla johonkin Facebook-ryhmään liittymisestä. Jos käyttäjä liittyy ryhmään, synnyttää tämä linkin käyttäjän kavereiden uutisvirtoihin. Uutisvirroistaan käsin kavereiden on mahdollista sekä päästä käsiksi ryhmän tietoihin että liittyä ryhmään. Ryhmän julkiset tiedotteet päättyvät liittymisen jälkeen ryhmään liittyneiden jäsenten uutisvirtoihin.

5.2.3 Avaimena aaltorahoittajien uutisvirrat

Aaltorahoitus-konseptiin kuuluu tukeutua Facebookille ominaisten verkostosuhteiden ja uutisvirtojen toimintamalliin sikäli, että myös aaltorahoittajille on alati mahdollista seurata henkilökohtaista uutisvirtaansa Facebookin tapaan. Uutisvirtaa syntyy sitä mukaa, kun aaltorahoittajat muodostavat verkostosuhteita projekteihin ja päättäjänäyttelijöihin. Facebookista poiketen verkostosuhteet suunnataan selkeämmin projektirahoituksen hajautettuun ratkaisemiseen.

5.2.4 Verkostoitumisesta pelilliseen projektisalkun rahoittamiseen

Aaltorahoitukselle keskeistä toimintaa tapahtuu aaltorahoittajien Facebookkia muistuttavissa verkostosuhteissa sekä toisiinsa, päättäjänäyttelijöihin, projekteihin, yrityksiin että muihin yhteisöihin. Kun toimijat tuottavat informaatiota, välittyy sitä verkostosuhteiden välityksellä muiden toimijoiden uutisvirtoihin.

³ Lisää sosiaalisen median käsitteestä kts. Erkkola (2008).

Aaltorahoitukselle erityisellä tavalla uutisvirran viestien rinnalla tarjotaan jatkuvaa mahdollisuutta osallistua ajankohtaiseen pelitilanteeseen erilaisilla konseptiin kuuluvilla peliteoilla. Peliteot voivat olla kannustamista, projektiaineistosta keskustelemista, Veerojen sijoittelua sekä äänestämistä päätöksentekonäyttämöltä poistettavasta näyttelijästä.

5.2.5 Julkinen verkostorooli yksityisen verkostoroolin lisäksi

Kaikilla aaltorahoittajilla on yksityisen verkostoroolinsa ohella julkinen verkostorooli, jonka uutisvirta on erillinen yksityisestä uutisvirrasta. Kaikki konseptin tapahtumainformaatio välittyy julkisen verkostoroolin välityksellä roolille erityiseen uutisvirtaan. Niin ikään kaikki konseptin mukaiset teot tehdään julkisen verkostoroolin välityksellä.

5.2.6 Projektin elämänkaaren alku informaatio-oliona

Projektin perustaminen Aaltorahoitukseen vastaa melko pitkälle Facebook-ryhmän perustamista. Kun ryhmä Facebookissa kokoaa yhteen informaatiota ryhmän toiminnasta, sisäisestä keskustelusta ja viestintää jäsentensä uutisvirtoihin, voi projektin edustaja luoda projektin vastaavanlaisena informaatio-oliona ja liittää siihen välttämättömät projektin perusaineistot. Perusaineistoihin kuuluvat projektin aihe-ehdotus, projektisuunnitelma, budjetti ja lyhyt videoleike, joka avaa audio-visuaalisena kokemuksena projektin aiheen, tavoitteet, suunnitelmat ja sen, miksi projektia tulisi pitää yleishyödyllisenä. Tämän lisäksi kullakin projektilla on keskustelualue ja ilmoitustaulu, jossa projekti tiedottaa ajankohtaisista tapahtumista.

Perustamisensa jälkeen projektista tulee statukseltaan etsikkoprojekti, joka ”etsii” puolelleen toimijoita, näkyvyyttä, kannatusta ja rahoitusta. Siihen voidaan liittää Facebook-ryhmän tapaan eritasoisia käyttöoikeuksia lukea, lisätä, muokata ja poistaa aineistoja.

Jos joku aaltorahoittaja linkittää itsensä projektin verkostoon, näkyy linkittyminen aaltorahoittajan julkiseen verkostorooliin kuuluvien muiden aaltorahoittajien uutisvirrassa. Uutisvirta tarjoaa samalla mahdollisuutta liittyä projektin verkostoon. Kommentit projektin seinälle ja keskustelualueelle voidaan tarpeen vaatiessa kaikki ohjata projektin verkostojäsenten uutisvirtoihin. Uutisvirtoihin voidaan lähettää myös tietoja projektin vastaanottamista Veeroista, ehdokasvaiheen läpäisystä ja päätöksentekojankohdasta jollakin päätöksentekonäyttämöllä.

5.2.7 Etsikkoprojektista ehdokkaaksi

Etsikkoprojekti saavuttaa ehdokasaseman, jos kuka tahansa päättäjänäyttelijöistä hyväksyy sen ehdokkaaksi. Tämän jälkeen ehdokkaalla on mahdollisuus kuukauden aikana saavuttaa aaltorahoittajilta rahoitusvajettaan vastaava määrä Veeroja. Helpottavana tekijänä tässä toimii se, jos projektilla on jo etsikkovaiheessa riittävästi aaltorahoittajia verkostojäseninä. Verkostojäsenet ovat projektin ehdokasvaiheessa todennäköisimpiä Veerojen sijoittajia.

Kun kuka tahansa aaltorahoittaja sijoittaa Veeroja ehdokasprojektiin, näkyy sijoittamisen teko kyseisen aaltorahoittajan julkisen roolin kaveriverkostoon kuuluvien muiden käyttäjien uutisvirrassa. Uutisvirta tarjoaa samalla välitöntä mahdollisuutta kavereille sijoittaa Veeroja samaan projektiehdokkaaseen.

Jos ehdokasprojekti ei onnistu saavuttamaan Veeroja täyttä määrää, muuttuu ehdokkuus takaisin etsikkostatukseksi. Etsikkovaiheesta käsin projekti voi yrittää päästä uusille Veerojen jakokierroksille projektiehdokkaana.

5.2.8 Päättäjänäyttelijöiden valikoituminen ehdokkaiden joukosta

Aaltorahoituksessa kuka tahansa voi halutessaan ryhtyä päättäjänäyttelijäehdokkaaksi. Ehdokkuuden hankkiminen tarkoittaa samalla ehdokassymbolin näkyvyyttä kaikessa konseptiin kuuluvassa julkisessa esiintymisessä.

Ehdokkaiden kesken järjestetään vuosittainen valinta varsinaisiksi päättäjänäyttelijöiksi. Valinnan voittavat ne ehdokkaat, jotka onnistuvat vuoden aikana kokoamaan julkiseen verkostorooliinsa tietyn ennalta määritellyn määrän jäseniä. Verkoston kasvattamiseen on voinut vaikuttaa kirjoittamalla kommentteja projekteista niiden aineistohallintaan, osallistumalla verkkokeskusteluihin, tekemällä viikoittaisia videokatsauksia ajankohtaisiin projekteihin, ylläpitämällä ehdokasblogia ja/tai hankkimalla uusia jäseniä Aaltorahoitukseen.

Kun aaltorahoittajat haluavat tarkastella ehdokkaan toimintaa projektityön tutkiskelun, arvioimisen ja tukemisen tiimoilta, voivat he luoda verkostojäsenyyden ehdokkaan julkiseen rooliin saadakseen uutisvirtoihinsa tietoja ehdokkaan edesottamuksista. Samalla he tukevat ehdokkaan valintaa varsinaiseksi päättäjänäyttelijäksi.

Erillistä päättäjänäyttelijöitä koskevaa äänestystä tai vastaavaa ei järjestetä. Ehdokkaan julkiseen verkostorooliin tehtyjen verkostosuhteiden määrä valinta-ajankohtana riittää ratkaisemaan sen, keistä tulee päättäjänäyttelijöitä ja keistä ei.

5.2.9 Päättäjänäyttelijöiden toiminta

Kun valinta päättäjänäyttelijäksi on varmistunut, on päättäjänäyttelijällä takanaan valmiita verkostosuhteita aaltorahoittajiin, jotka seuraavat enemmän tai vähemmän näyttelijän edesottamuksia.

Päättäjänäyttelijät tekevät etsikkoprojekteista Veeroja tavoittelevia ehdokkaita, kirjoittavat mieltymyksistään tiettyihin projekteihin ja usuttavat verkostojäseniään sijoittamaan Veeroja tärkeiksi kokemuinsa ehdokasprojekteihin. Koska päättäjänäyttelijältä odotetaan tasapuolisuutta päätöksentekonäyttämöllä poistetuksi tulemisen uhalla, on samaa tasapuolisuutta osoitettava ehdokasvaiheessa olevia projekteja kohtaan. Vaikka näyttelijä esittäisikin tarkkoja preferenssejä julkisesti, on ne viime kädessä kuitenkin kyettävä jättämään avoimiksi. Preferenssien jättäminen arvailujen varaan tuo niihin pelillisen saalisolemuksen, joka avaa Aaltorahoitukseen pelillisen jännitteen. Huono preferenssien peittely voi johtaa päättäjänäyttelijän poistamiseen päätöksentekonäyttämöltä.

5.2.10 Tilanneinformaatio ja Veerojen sijoittaminen projekteihin

Aaltorahoituksen tilanneinformaatio voi pitää sisällään huomattaviakin määriä tilastotietoa, uutisointia projektiehdokkuuksien saavuttamisesta, reaaliaikaista informaatiota Veerojen jakautumisesta projektiehdokkaiden kesken ja linkkejä ehdokasvaiheessa oleviin projekteihin. Tilanneinformaatiota on tarjolla siellä, missä aaltorahoittajat tekevät päätöksiä Veerojensa sijoittamisesta. Tämä voi tarkoittaa käyttöliittymänä kokoavaa tilannekuvapaneelia, jossa sekä sijoitetaan Veeroja että tarkkaillaan ”aaltomaisesti” liikkuvan rahoituksen toteutumista kuvaavaa informaatiota. Yhtenä päätteenä voi toimia mobiililaitte ja konseptin aaltomaisuutta voidaan käyttää visuaalisena elementtinä havainnollistamaan projektien etenemistä kohti ”aallonharjaa”.

Sijoittamisen yhteydessä aaltorahoittajat voivat mainostaa kaveriverkostolleen jonkin projektiehdokkaan paremmuutta muihin ehdokkaisiin nähden. Samassa yhteydessä kavereille tarjotaan vastaavan peliteon tekemistä.

5.2.11 Päätöksentekonäyttämön tapahtumat kuvavirraksi verkkoon

Kun aika koittaa, selviytyy osa ehdokasvaiheen projekteista jatkoon. Käytännössä tämä tarkoittaa projektille pääsyä jollekin päätöksentekonäyttämölle kilpailemaan rahoituksensa täydestä onnistumisesta. Kun päättäjänäyttelijät ovat keskenään sopineet päätöksentekonäyttämöiden perustamisesta, välittyy tieto päätöksen tekemisen ajankohdasta ja paikasta niille aaltorahoittajille, jotka ovat sijoittaneet Veeroja kyseiselle päätöksentekonäyttämölle valittuihin projekteihin. Toisaalta tiedotteita kaikkien päätöksentekonäyttämöiden perustamisista voi tilata.

Toiminta päätöksentekonäyttämöillä välitetään reaaliaikaisena kuvavirtana verkkoon. Kuka tahansa voi katsella päätöksentekoa, mitä tukee se, että kuvavirran osoitteesta tiedotetaan avoimesti ja riittävän ajoissa kaikkialla. Tapahtuman lähestyessä lähetetään muistutuksia katseluaikohdasta niille aaltorahoittajille, jotka ovat kiinnostuneita päätöksenteon kohteena olevista projekteista.

5.2.12 Osallistuminen päätöksentekonäyttämön tapahtumiin

Ennen kuin tapahtumat päätöksentekonäyttämöllä käynnistyvät, voivat aaltorahoittajat lähettää valmiiksi kysymyksiä projekteille ja reaaliaikaista kannatusinformaatiota kaikkien katselijoiden tavoitettavaksi. Riippuen katselupäätteestä pääsevät katselijat tähän tietoon käsiksi tai sitten eivät. Jos kyseessä on televisio, on hallitseva väline audiovisuaalinen kuvavirta. Jos tapahtumia seuraa nettiselaimen välityksellä, avautuu enemmän mahdollisuuksia seurata ja tuottaa informaatiota.

Tärkeä vuorovaikutusta edellyttävä toiminta käsittää päättäjänäyttelijän poistamisesta päättämisen. Kun tuomari on julistanut poistamisesta päättämisen alkaneeksi, äänestävät aaltorahoittajat jompaakumpaa päättäjänäyttelijää poistettavaksi. Äänensä voi antaa joko verkkosivulta, mobiililaitteen käyttöliittymästä tai puhelimitse.

5.2.13 Voittajien julistaminen ja elämän jatkuminen

Kun tietyt projektit onnistuvat saavuttamaan täyden rahoituksen toisten sijaan, julistetaan kyseiset projektit voittajiksi. Voittavat projektit voivat antaa kuulua itsestään ja toimintansa edistymisestä niille aaltorahoittajille, jotka säilyttävät verkostosuhteensa siihen voiton jälkeenkin. Tiedotteet voivat olla mitä tahansa määrämuotoisista ja sovituista raporteista elämän makuisiin videoleikkeisiin.

6 Konseptin olemuspuolet III: Ekososiaalista yhteistoimintaa

Rahalla on kaksi keskeistä modernia välineellistä kulttuuria jäsentävää ulottuvuutta. Ensinnäkin se soveltuu hyvin massatuotantoon, jossa järjestetään tuotantoa ja hintoja vastaamaan pysyväisluonteisia ja toistuvia tarpeita, motiiveja, tunteita ja päämääriä. Toiseksi kulttuuri, joka suuresti arvostaa rahaa, ottaa lähtökohdakseen näkymän tuotantoon asioiden rahaan vaihdettavina vaihtoehtoina, valintoina ja mahdollisuuksina. Molemmat yhdistyvät rahan vaihtamisessa ostettavaan asiaan kahden tai useamman toisistaan erillisen toimijan välillä.

Aaltorahoitus laajentaa asioiden suoraviivaista rahaan vaihtamista ja myyjä-ostaja -jaottelua valintojen yhteisen tuottamisen puolelle projektisisältöjen avoimuuden, arvottamisen ja rahoituksen nimissä. Tästä avautuva toimintakenttä kiinnitetään seuraavaksi osaksi ekososiaalista yhteistoiminnan teemaa, jossa ohjaavina arvoina nähdään yhteiseen haastaminen, tuotannon vähähiilisyyttä, energian vähäisempi kulutus, immateriaalinen työ, lahjan vaihto ja palkkatyön osuuden kasvattaminen suhteessa materiaalin liikuttelemiseen käytettäviin varoihin.

6.1 Projektityön yhteisöllistämistä ja yhteiskehittelyä rahoituksen rinnalla

Yritysten, yhteisöjen ja verkostojen ekososiaalisen vastuun projektit ovat kaikin puolin tervetulleita Aaltorahoitukseen. Sen lisäksi, että projektit pääsevät kilpailemaan rahoituksesta, voivat ne tukevat yhteisöt esiintyä yleisesti ekososiaalisesti vastuullisen ohjelma- ja projektitoimintansa esittelijöinä, mainostajina ja puolestapuhujina. Samalla Aaltorahoitus on mainio tilaisuus yhteisöllistää projektitoimintaa. Keinovalikoimaan voi kuulua:

- yleistä sosiaalisessa mediassa tapahtuvaa toimintaa
- projektityöhön kohdistuvaa journalismia
- projektityön yhteiskehittelyn integrointia Aaltorahoituksen rahoitukselliseen näkökulmaan
- loppurahoituksen järjestämistä päätöksentekonäyttämöillä
- projektityön opettamista

6.1.1 Yhteisöllistämistä sosiaalisen median keinoin

Jokainen projekti Aaltorahoituksessa voidaan käsitellä haasteeksi aaltorahoittajille määrittää yhteisiä asioita ja ratkaista niiden edistämisen rahoitus. Tätä varten Aaltorahoituksessa voi osallistua keskustelufoorumeilla käytävään keskusteluun, seurata projektikohtaista blogikirjoittelua, osallistua reaaliaikaisiin web-pohjaisiin seminaareihin eli webinaareihin, suositella kaveriverkostoissa yksitäisiä projekteja ylitse muiden ja yleisesti tarkastella rahoituksen toteutumista ”aallon”

tavoin. Esiin nousevia teemoja voidaan ottaa kokoavasti esille päättäjänäyttelijöiden välisissä keskusteluissa päätöksentekonäyttämöillä tai erillisissä tietoiskuissa, joita esitetään näyttämöta-
pahtumien lomassa.

6.1.2 Journalistista työtä Aaltorahoituksen ympärillä

Journalistisessa työssä ajankohtaiset tapahtumat, ilmiöt ja sattumukset löytävät tiensä tiedotus-
välineiden kautta maailmalle. Aaltorahoitus tuo uutisointiin ja yleiseen journalistiseen kirjoitte-
luun projektirahoituksen viikoittaisena kestoaiheena, jonka varjolla päättäjänäyttelijöitä sekä
projektien ydinihmisiä ja -sisältöjä nostatetaan esille. Urheilu- ja talousuutisoinnin tavoin Aal-
torahoituksesta voidaan julkaista milloin minkäkinlaisia tilastotietoja ja -trendejä.

Vaikka ammattimainen journalisti voi tarttua aiheeseen kuin aiheeseen, kiinnostaa Aaltorahoi-
tuksen kannalta eniten projekteista kirjoittaminen. Tätä varten journalistit saavat erityisen julki-
sen verkostoroolin, jonka puitteissa esiintyä. Kun he kirjoittavat mistä tahansa projektista, on
heidän samalla mahdollista kytkeä linkki artikkeliin projektin seinälle. Linkki erottuu muista
viesteistä ja linkeistä erityisen korostettuna linkkinä. Projektin verkostosuhteiden välityksellä
linkki siirtyy tarvittaessa aaltorahoittajien uutisvirtoihin, joista käsin artikkeliin myös pääsee
käsiksi.

Projekteista tehtyjä lehti- ja verkkoartikkeleita koskevaa keskustelua käydään paikoissa, joihin
aaltorahoittajat pääsevät esteettä käsiksi. Parhaiten tämä toteutuu, jos artikkelin julkaisesta
verkkojulkaisusta johtaa linkki projektin keskustelualueelle, jossa artikkelista keskustellaan.

6.1.3 Yhteiskehittelyn integrointia projektisalkun rahoitukseen

Projektityön rahoitukselliseen näkökulmaan voidaan Aaltorahoituksen nimissä liittää projekti-
työn yhteiskehittelyä avonaistavia piirteitä. Avonaistaminen voidaan mieltää liitoksena projekti-
työhön erikoistuneeseen verkkopalveluun, jossa yhteiskehittelyä toteutetaan. Eräs tällaisista
verkkopalveluista on Zoho Projects.

Zoho Projects tarjoaa selaimella käytettävän työtilan projektityön keskeisimmille rutiineille,
kuten tehtävien hallinnalle, projektin sisäisten tapahtumien uutisvirralle, yhteiskalentereiden
käytölle, pikaviestinnälle ja projektityön aineistohallinnalle. Projektitoiminnan johto voi seu-
rata ja ohjata projektien edistymistä kokonaisuutena, koostaa monimuotoisia raportteja ja vas-
taanottaa hälytyksiä kriittisten takarajojen lähestymisestä. (Zoho Projects 2010.)

Zoho Projects:in olemassa olevaan toiminnallisuuteen voidaan yhdistää julkinen rajapinta, jossa projekti tavoittelee rahoitusta Aaltorahoituksesta. Yhdisteestä saavutettavaa hyötyä voidaan arvela syntyvän valikoiden ainakin jaetusta tunnistautumisen palvelusta, aineistohallinnasta ja keskustelufoorumeista. Laajennoksena Zoho Projects -palveluun voidaan ajatella projektien markkinoinnin näkökulmaa Aaltorahoituksessa sekä julkista tiedottamista projektin saavuttamista keskeisistä virstanpylväistä sitä mukaa, kun Aaltorahoituksessa rahoitettua työtä valmistuu.

6.1.4 Projektityön rahoitukseen osallistuminen

Tärkeä vaikuttamisen paikka yrityksillä ja muilla yhteisöillä on päätöksentekonäyttämöillä, joissa nämä voivat osallistua reaaliaikaisesti rahoituksen järjestämiseen päättäjänäyttelijöiden ohella. Viime kädessä ne voivat huolehtia projektien loppurahoituksesta, jos projektit eivät muuten onnistu saavuttamaan täyttä rahoitustaan.

Jokainen loppurahoitusteko huomioidaan mainosnäkyvyydellä tulevilla Aaltorahoituksen rahoituskierroksilla.

6.1.5 Projektityön opettamista

Projektien tavoitellessa rahoitusta avautuu niille oiva tilaisuus opettaa projektitoimintaa. Sen lisäksi, että projektit esittävät tavoitteitaan, kohdealueensa ilmiöitä ja ongelmia pyrkimysmaailmansa ympäriltä, voidaan niille jatkuvasti tarjota kysymystä siitä, miten juuri tietyillä projektitoiminnan piirteillä yritetään ratkaista juuri tiettyjä ongelmia. Vastaukseen voi liittyä erityisyyksiä koskien aina kulloistakin projektia, mutta yhtä hyvin myös projektityön yleisiä rutineja, menetelmävalintoja, tiedottamista, kommunikointia yhteistyötahojen kanssa ja projektihallintoa.

Opetuksessa voidaan hyödyntää myös pelillistä otetta. Kun projekti jättää kilpailemista varten aineistojaan aineistohallintaansa, tulee sen voida tehdä aineistoihinsa perustuva monivalinta-tehtävä, johon aaltorahoittajat visailumielessä vastaavat. Monivalintatehtävässä projektitoimijat voivat kysellä vaikkapa sitä, miksi juuri heidän projektissaan on mahdollista päästä tavoiteltuihin tuloksiin tai miksi tiettyjä asioita on suunniteltu tehtäväksi tietyillä tavoilla. Kyselyyn vastaavat aaltorahoittajat yrittävät saavuttaa vastauksillaan pisteitä oikeista vastauksista. Samalla he

lisäävät tietoisuuttaan projekteista ennen päätöksentekonäyttämöillä tapahtuvaa rahoituspäätöksentekoa.

Kun aaltorahoittajat tekevät projektirahoitukseen johtavia tekoja, nousee alati kysymys siitä, menevätkö rahat lopulta juuri niihin projekteihin, joihin rahojen alun perin oli tarkoitus mennä. Tämä saattaa johtaa ajoittaiseen projektien seurantakäyttäytymiseen aaltorahoittajien keskuudessa, mihin potentiaalisesti aina voi liittyä syventyminen projektien pienoismaailmoihin, taustavaikuttimiin sekä syihin, miksi jotkut projektit menestyvät ja toiset eivät.

6.2 Hiilipäästöjen vähentämistä ja palkkatyön lisäämistä

Porkkanamafiassa vähähiilisyyttä ja energiatehokkuuden lisäämistä pidetään päämäärinä, joihin pyritään sopimusneuvottelun ja kampanjoinnin keinoin. Aaltorahoituksessa voidaan tukea vastaavia tavoitteita ajavia projekteja. Sen lisäksi projektityö itsessään voidaan nähdä välineenä tuottaa vähähiilisyyttä ja energian vähäisempää kulutusta. Jos päätetään, että aaltorahoituksessa suurimman osan on aina mentävä palkkoihin, jää luonnonresurssien ja energian kulutus isolla kädellä syrjään. Aiheen laajamittaisempaa soveltamista voidaan lähestyä osana ei-taloudellista raha- ja suhdannepolitiikkaa sekä päättäjänäyttelijöiden sitouttamista vähähiilisten ja energiaa vähän kuluttavien projektien rahoitukseen. Toiminta voidaan samalla mieltää sosiaalisesti yrittämiseksi ilman sosiaalisia yrityksiä.

6.2.1 Ei-taloudellista raha- ja suhdannepolitiikkaa

Monetaristisessa rahapolitiikassa rahan määrää markkinoilla säädellään poliittisesta päätöksenteosta riippumattoman keskuspankin johdolla. Alhaisella keskuspankin määrittelemällä ohjauskorolla sekä hintavakauden ylläpitämisellä kannustetaan sijoitustoimintaa. Hintojen nousua hillitään vastaavasti nostamalla korkotasoa. Työttömyyden uskotaan pysyvän alhaisella tasolla, kunhan sijoittajien usko sijoitustensa tuottoon pysyy korkealla ja kuluttajat kuluttavat aiempaa enemmän. Päätelmäketju jatkuu osoittamalla talouskasvu työllisyyskehityksen tärkeimmäksi moottoriksi.

Monetaristiseen ajatusmalliin ei mahdu työllisyyden lyhyen ajan kehitykseen vaikuttava julkinen investointitoiminta talouden matalasuhdanvaiheessa. Tämä on perua monetaristien ylikorostuneesta rahan painotuksesta: ei ole loppujen lopuksi kovinkaan paljon väliä, mitä sijoituksia tehdään, kunhan asia ratkaistaan markkinoilla. Toisaalta rahan ja vapauden korostuksella suljetaan pois sellaisia makrotason investointityökaluja, joissa välttämättä sijoitetaan rahaa. Vaikka

matalasuhdanteessa eniten pelätään heikkenevää kulutusta, siihen ei haluta puuttua lisäämällä välttämättömyyksiä: taloustoimijat saavat täysin vapaasti päättää, mikä on heidän intresseissään parasta, vaikka juuri heidän käsissään taloudesta katoaa kasvua matalasuhdannevaiheen ”suojakäyttäytymisenä”.

Aaltorahoitus edustaa sijoitusmuotoa, jossa rahaa jaetaan välttämättä. Rahaa on sen puitteissa mahdotonta pantata. Toisaalta siihen liittyy rahalle tyypillinen pürre välittää asioita muuttamatta sen kummemmin sitä, mihin sen avulla kosketaan: riittää, että projektirahoituksen kohteet tyydyttävät vaihtoon osallistuvia tahoja. Tämän lisäksi Aaltorahoitus voidaan rajata korkeaan palkanmaksukykyyn ja alhaiseen energian kulutukseen. Kun vielä otetaan huomioon se, että rahaa kanavoidaan Aaltorahoituksessa etupäässä jo olemassa olevien instituutioiden ja verkostojen yhteisen hyvän projekteihin, ei työmääritteiden mielekkyydestäkään voi tulla pulaa.

Vedoten Aaltorahoituksen kaikkiin mainittuihin ominaispiirteisiin yhdessä herää kysymys siitä, soveltuuko Aaltorahoitus julkiseksi investointivälineeksi tasoittamaan talouden suhdannevaihteluja. Jos ajatellaan, että toimintaan sen puitteissa saadaan osallistumaan talouden noususuhdanteessa laajojakin kansalaisryhmittymiä, voidaan matalasuhdannevaiheessa toimintaa edistää lisätyin resurssein. Tuloksena saatavaa rahallisen vaihdon kasvua voidaan pitää luonteeltaan eitaloudellisena kasvuna talouskasvun rinnalla.

6.2.2 Päätäjänäyttelijöitä sitovat arvot

Aaltorahoituksen normaalikäytännön mukaan projektirahoitus suuntautuu aina omalla alustavalla tavallaan kaikkien aaltorahoittajien päätösten mukaisesti, mikä samalla merkitsee sitä, että aina kulloinkin lopullisia päätöksiä tekevien päätäjänäyttelijöiden omat arvostukset eivät voi olla kovinkaan kaukana aaltorahoittajien arvostuksista. Tämän lisäksi Aaltorahoituksen yleisenä arvona voidaan pitää sitä, että projektirahoitusta ohjataan suurelta osin nimenomaan palkkatyöhön ja näin myös inhimilliseen työvoimaan materiaalien resurssien sijaan. Päätäjänäyttelijöiden voidaan ajatella jakavan kyseisen arvon osana yleistä rooliaan Aaltorahoituksessa.

6.3 Sosiaalista yrittäjyyttä ilman sosiaalisia yrityksiä

Projekteja hinnoiteltaessa nousee välttämättä esiin kysymys siitä, voivatko yritykset tehdä niistä voittoa. Mitään estettä voiton tavoittelulle ei ole. Voittomarginaalia arvioidaan kilpailun kuluessa yhdessä muun projektiin kohdistuvan arvioinnin ohella. Voiton kasvattamisen sallimisella saavutetaan tilanne, jossa minkä tahansa yrityksen, yhteisön tai verkoston projektit Aaltorahoit-

tuksessa riittävät täyttämään sosiaalisen yrittämisen tunnusmerkit ilman tarvetta juurruttaa käsitettä sosiaalisiiin yrityksiin.

7 Pohdintaa ja suosituksia

Aaltorahoituksen jännitteinen rahoituskenttä sosiaalisen median verkostosuhteissa tapahtuvana toimintana suunniteltiin alusta lähtien pyrkien varojen laajaan hajauttamiseen. Kun Veerat jokaisella rahoituskierroksella asetetaan lähtökuoppiinsa jakamalla ne tasan kaikkien aaltorahoittajien kesken, on jokseenkin mahdotonta sanoa etukäteen, mitkä ehdokasprojektit selviytyvät päätöksentekonäyttämöille. Ratkaisun tekeminen jää olennaisesti ajankohtaisen ja hajanaisen pienten tekojen aktivismin harteille. Tukeeko suunnitteluvalinta samalla hetken mielijohteisiin perustuvaa toimintaa? Vastaukseen liittyy kolme konseptin ja sen toimijoiden vuorovaikutusta ruotivaa näkökohtaa.

Ensinnäkin, kun päättäjänäyttelijät valitsevat etsikkoprojektien joukosta projektiehdokkaita, tekevät he ratkaisuja sekä itsenäisesti että tavalla, johon voi liittyä runsaastikin neuvottelua toisten päättäjänäyttelijöiden ja aaltorahoittajien kanssa. Tämän voi arvella johtavan viime kädessä siihen, että päätöksentekonäyttämöillä kangastelee erilaisissa päättäjänäyttelijöiden ja aaltorahoittajien liittoutumissa ilmenevä tahto – eikä suinkaan pelkkien yksittäisten toimijoiden sekalaisia mielijohteita.

Toinen vastaus liittyy projektien etenemiseen Aaltorahoituksen rahoitusprosessissa. Projektien aika etsikkoprojekteina voi sisältää paljonkin uudistumista ja kypsymistä ennen kuin päättäjänäyttelijät valitsevat niitä ehdokasprojekteiksi. Jos aaltorahoittajat seuraavatkin asioita Aaltorahoituksessa ”vain puolella silmällä”, viimeistään ehdokasvaiheen projekteissa he kohtaavat tunnustuksen ansainnutta työtä ja panostusta. Ratkaisu tukee yhteisen harkinnan mahdollisuuksia enemmän kuin jos Veeroja sijoitettaisiin suoraan etsikkoprojekteihin. Osaseurauksena voidaan olettaa syntyvän yleistä mielipiteenvaihtoa ja arvostelukykyä sen suhteen, millä ehdoilla etsikkoprojekteja valitaan ehdokkaiksi Aaltorahoitukseen.

Kolmas näkökohta liittyy päätöksentekonäyttämöiden tapahtumiin. Kun päättäjänäyttelijät astuvat näyttämöille ratkaisemaan lopullisen rahoituksen projekteille, on jokaisella projektilla tukenaan vähintään yksi näyttelijä, joka asetti projektin ehdokkaaksi. Menestyäkseen rahoituksen ratkaisijoina on näyttelijöiden tunnettava myös muiden projektien taustoja, sillä päätöksentekonäyttämöltä poistetuksi tuleminen uhka on aina olemassa. Pelkkien hetken mielijohteiden mukaan toimiminen saattaa jo uhkan olemassaolon takia karsiutua pois päätöksentekonäyttämöiltä, vaikka motiivi poistamisen toteutukseen olisikin samalla myös pelillinen ja näyttämön tapahtumia sähköistävä.

7.1 Yleisiä näkökohtia edistää Aaltorahoitusta

Aaltorahoituksen edistämistä tukee joukko yleisiä näkökohtia. Mahdollista konseptin menestymistä ennakoivaa optimistisuutta voidaan olettaa syntyvän näkökohtien risteytymien liepeille.

7.1.1 Yhteisen hyvän rajaaminen projektimuotoisena työnä

Aaltorahoituksen kytkös yhteisen hyvän edistämiseen on suoraviivainen ja johdonmukainen: konsepti ulottaa yhteisten asioiden järjestämistä projektimuotoisen, ei-taloudellisen ja ekososiaalisen toiminnan synnyttämiseen sikäli, kun rahoituksella kytetään siihen vaikuttamaan. Projektitoiminnan sisällöllinen täsmentäminen on aina aaltorahoittajien keskinäisten siteiden, liittolaisuuksien, sopimusten ja neuvottelun varassa.

7.1.2 Organisaatorajoja ylittävän toiminnan edistäminen

Kun yhä useammin on tarpeellista ylittää perinteisiä organisaatorajoja, voidaan samalla pohtia Aaltorahoituksen tapaa jakaa kustannuksia.

7.1.3 Yritysten yhteiskuntavastuuprojektien rahoittaminen

Kun yrityksille tarjotaan yhteiskuntavastuun ottamista rahoitusvastuun jäädessä yksipuolisesti vain yrityksille itselleen, voidaan ongelmaa lähestyä myös Aaltorahoituksen tapaan. Yhteiskuntavastuun projekteja voidaan käynnistää osittain tai kokonaan Aaltorahoituksesta hankituilla varoilla.

7.1.4 Rahallisen vaihdon muuntaminen ajankohtaiseksi aktivismiksi

Kun rahallisen vaihdon määrittämä ostamisen muoto korvataan Veeroilla ja kaikella sillä, mikä Aaltorahoituksessa tehdään projektirahoituksen eteen, ei vaihtoarvoa ja samalla asiakkuutta ostamisen prosessoinnin yleisenä ulkopuolena voida enää missään puhtaassa merkityksessä palauttaa entiselle paikalleen. Paikan lunastaa ajankohtainen aktivismi, joka etsii Aaltorahoituksessa ilmaisumuotoja alati tulevana esiintyvälle projektimuotoiselle työlle.

7.1.5 Projektityön käytäntöjen ja taitojen kansallinen edistäminen

Lähes kaikkialla, jossa siirrytään jatkuvaluonteisesta operatiivisesta prosessiohjauksesta ainutkertaisia tuloksia tavoittelevaan projektitoimintaan, tarvitaan projektiosaajia, -osaamista ja -standardeja. Yhdistämällä Aaltorahoituksen rahoitukselliseen näkökulmaan projektitoiminnan

kultivointia, opiskelua ja toimeenpanemista luodaan perustaa yrityksille ja muille organisaatioille löytää osaamispääomaa pyrkimyksilleen tuottaa asiakkailleen ja muille sidosryhmille ainutkertaista lisäarvoa projektityön muodossa.

Projektipäällikköiden ja muiden projektitoimijoiden esiintyminen julkisuudessa projektiansa menestyksellisinä puolustajina ja toimeenpanijoina voidaan huomioida merkittävänäkin saavutuksena henkilökohtaisella työuralla projektitoiminnan parissa.

7.1.6 Taloussuhdanteiden tasoittaminen

Kun markkinoilta katoaa rahallista vaihtoa taloustaantumisen aikana taloustoimijoiden ennakoidessa parempien aikojen koittamista vasta seuraavalla kasvukaudella, ei samaa voida sanoa Aaltorahoituksessa välttämättä liikuteltavista varoista. Toimittaessa pysyvästi ja jatkuvalla tavalla lähellä mikrotalouden toimijoiden jatkuvan ”leivän etsinnän” tasoa keskitytään Aaltorahoituksessa jokaisena viikkona ja kuukautena valitsemaan ajankohtaansa nähden parhaita rahoituksen voittavia projekteja. Rahoituksen voidaan arvella kohdentuvan monialaisesti lukuisille yhteiskuntaelämän sektoreille – eikä vähiten yritysmaailmaan, jossa sosiaalisen yrittämisen muodot parhaillaan etsivät ilmaisumuotoja.

Aaltorahoituksen ympärillä tapahtuvan toiminnan vakiintuessa yleiseksi talkootyöksi voitaneen sitä samalla pitää eräänä monista talouden matalasuhdannevaiheen taltuttajista. Noususuhdanteen toimintaa voidaan matalasuhdannevaiheessa toteuttaa lisätyin resurssein ja samalla hellittää tiukoista eroista yksityisten yritysten ja yhteiskunnallisen edunvalvonnan välillä. Lomautusten sijaan yrityksissä voidaan tavoitella Aaltorahoituksen kautta resursseja talouden noususuhdannetta pohjustavaan uusintamistyöhön.

7.1.7 Ei-taloudellisen vaihdon kasvattaminen uudella rahalla

Taloudessa toteutetun bruttokansantuotteen kasvattamisen ohella voidaan kasvua etsiä myös laskemalla liikkeelle uutta rahaa ei-talouden ja Aaltorahoituksen tapaan. Menettelyä puoltaa Aaltorahoituksen rinnastaminen pankkitoimintaan: siinä, missä pankit levittävät rahaa laveana virtana monitahoiselle pääomasijoittamiselle takaisinmaksua ja korkoa vastaan, voidaan samantapaista yrittää myös lahjan vaihtoon perustuvan projektirahoituksen kohdentamisen nimissä. Esiehtona ratkaisulle voi toimia se, että Aaltorahoituksesta kerätään kokemuksia muillakin rahoitustavoilla.

Kaksi edeltävää rahoitusmuotoa voivat olla julkinen rahoitus verovaroilla ja rahoitus aaltorahoittajien omilla varoilla. Kuvioden 2 – 8 esimerkkiprosessin (Luku 4) rahoittamisen ei välttämättä tarvitse käsittää enempää kuin 50 000 aaltorahoittajaa, joista kukin sijoittaa prosessiin kerran kuukaudessa 50 euroa. 50 – 100 päättäjänäyttelijää riittää yhdistämään aaltorahoittajat ja projektit toisiinsa.

7.2 Konseptin osasoveltaminen ja muuntelu

Konsepti rakennettiin opinnäytetyössä jokseenkin ehyeksi kokonaisuudeksi. Eheyden ei kuitenkin tarvitse rajoittaa konseptin soveltamista. Konseptista voidaan rajata ainakin muutama osaelementti, joiden puitteissa tutustua, harjoitella, tutkia ja toimeenpanna konseptin toimintatapoja. Liitteessä 2 käsitellään konseptin soveltamista kirpputorilla, messutapahtumassa tai koulun juhlasalissa. Liitteessä 3 konsepti on muunnettu lautapeliversioksi, jossa ideana on toimia päättäjänäyttelijänä pelilaudalla. Pelaajat kilpailevat lautapelissä siitä, kuka onnistuu parhaiten rahoittamaan juuri omien preferenssiensä mukaisia projekteja.

7.3 Suosituksia jatkotoimenpiteiksi

Välittömin tutkimusmielenkiinto Aaltorahoituksen tiimoilta voidaan paikantaa konseptin ja sitä toteuttavien potentiaalisten toimijoiden väliseen vuoropuheluun. Tarkemmalla tasolla tutkimus voi koskea prosesseja, informaatiotarpeita, käyttöliittymiä, lavaesiintymistä, konseptin osaluja, toimintajärjestelmiä jne.

Tutkimustuloksia soveltavassa ja ratkaisuja etsivässä vaatimusmäärittästyössä tulee huomioida, että vaatimuksia toteuttavien ratkaisujen kehittämisen, testaamisen ym. muun työstämisen ei tarvitse tukeutua vain yksittäisten preferenssilistojen nojalla tehtyihin toisiaan poissulkeviin valintoihin. Jos vaatimuksia toteuttavien ratkaisuartefaktien välillä kuitenkin kilpaillaan samoista toteutusresursseista, voidaan jakoa harkita toteutettavaksi Aaltorahoituksen itsensä tapaan. Tuloksen voidaan ajatella ilmentävän ratkaisutoteutuksia järjestävien monialaisten preferenssin ja käytettävissä olevien varojen synteysiä siinä tutkimus- ja kehittämisporukassa, joka Aaltorahoitukseen sijoittaa.

Lähteet

Baudrillard, Jean. 1976. *L'Échange Symbolique et La Mort*. Paris: Gallimard.

Baudrillard, Jean. 1979. *De la Seduction*. Paris: Gallimard.

Carrotmob (2010): <http://carrotmob.org/>. Viitattu: 5.6. 2010.

Conitzer, Vincent (2010): *Making Decisions Based on the Preferences of Multiple Agents*. Communications of the ACM. 3/2010, vol. 53, no. 03. USA: ACM - Association for Computing Machinery.

Erkkola, Jussi-Pekka (2008): Sosiaalisen median käsitteestä. http://erkkola.net/sosmed_kasite_erkkola.pdf. Helsinki: Taideteollinen korkeakoulu, Medialaboratorio. Lopputyö. Viitattu 9.8.2010.

Haapanen, Mikko (2008): *Porkkanamafia toi Juttutuvalle 3363 euroa energiansäästöön*. <http://www.hs.fi/kaupunki/artikkeli/Porkkanamafia+toi+Juttutuvalle+3363+euroa+energia+ns%C3%A4%C3%A4st%C3%B6%C3%B6n/1135239797530>. Helsinki: Helsingin Sanomat 28.9.2008. Viitattu 5.6.2010.

Holvas, Jakke (2009): *Talousmetafysiikan kritiikkiä*. Helsinki: Tutkijaliitto.

Huizinga, Johan (1967): *Leikkivä ihminen*. 2. painos. Porvoo: WSOY.

Hintikka, Kari (2007): *Web 2.0—jobdatus internetin uusiin liiketoimintamahdollisuuksiin*. Helsinki: TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry.

Lehtonen, Turo-Kimmo (1999): *Rahan vallassa*. Paradeigma-sarja. Helsinki: Tutkijaliitto.

Lehtonen, Turo-Kimmo (2001): *Simmel ja rahan filosofia*. Luento Talous- ja yhteiskuntateoria -luentosarjalla. <http://www.valt.helsinki.fi/sosio/opiskelu/kurssit/tyt/luento11.htm>. Viitattu 5.6.2010.

Mokka, Roope (2008): Demos Helsinki –ajatushautomon jäsen. Tapaaminen: 1.9.2008.

PMBOK (2008): *A Guide to the Project Body of Knowledge*. 4th ed. USA, Pennsylvania: Project Management Institute, Inc.

Porkkanamafia (2008):

http://www.youtube.com/user/Porkkanamafia#p/a/u/1/bOl_i28o5o8.

Viitattu 5.6.2010.

Sadeoja, Saija (2008): Porkkanamafia-liikkeen aktiivi. Tapaaminen: 1.9.2008.

Simmel, Georg (1991): *Philosophie des Geldes*. Gesamtausgabe Band 6. Frankfurt am Main: Suhrkamp.

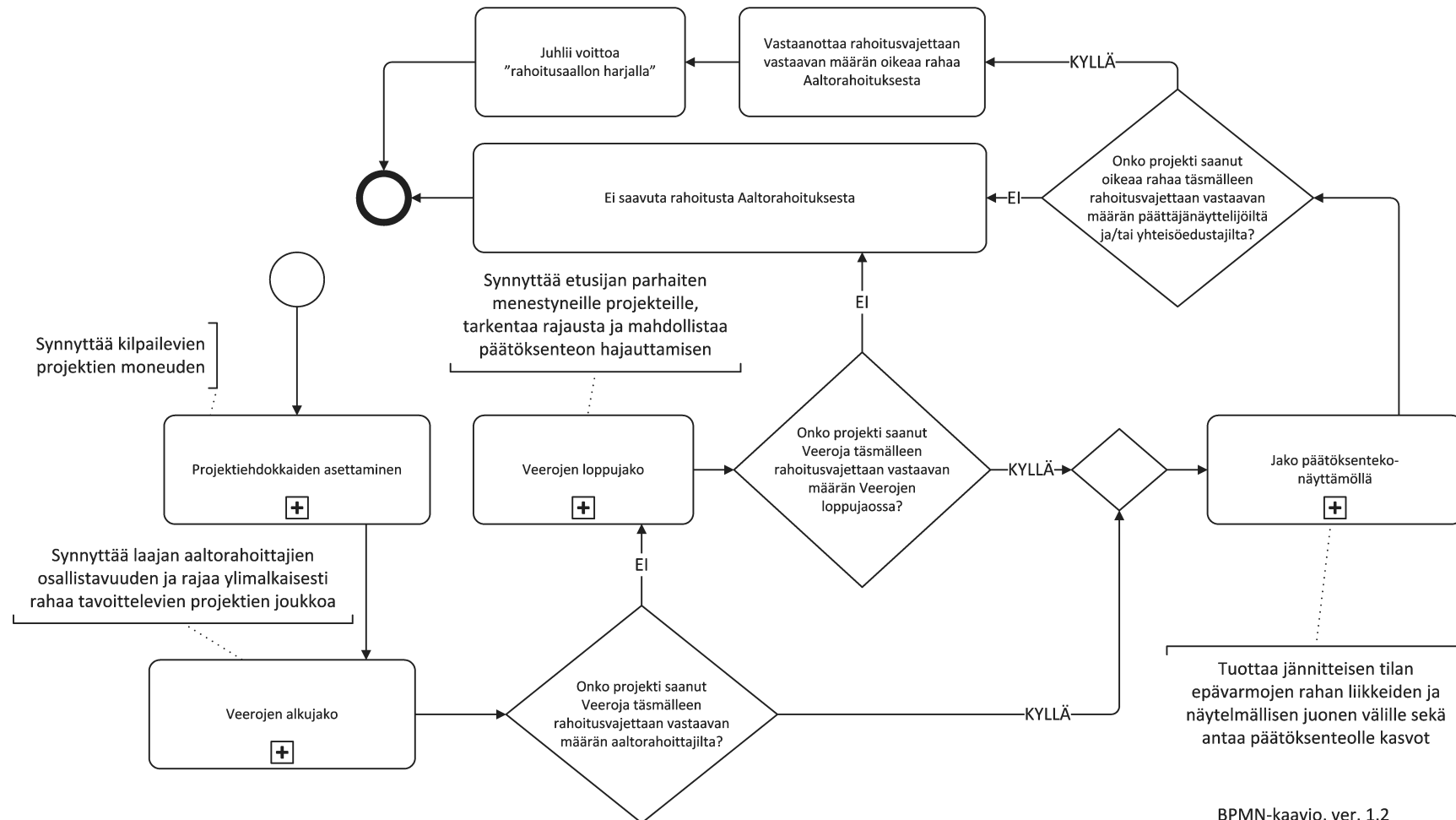
Vähämäki, Jussi (1997): *Kuhnurien kerho*. Paradeigma-sarja. Helsinki: Tutkijaliitto.

YouTube (2008): *Carrotmob Makes It Rain in Liquor Store!*

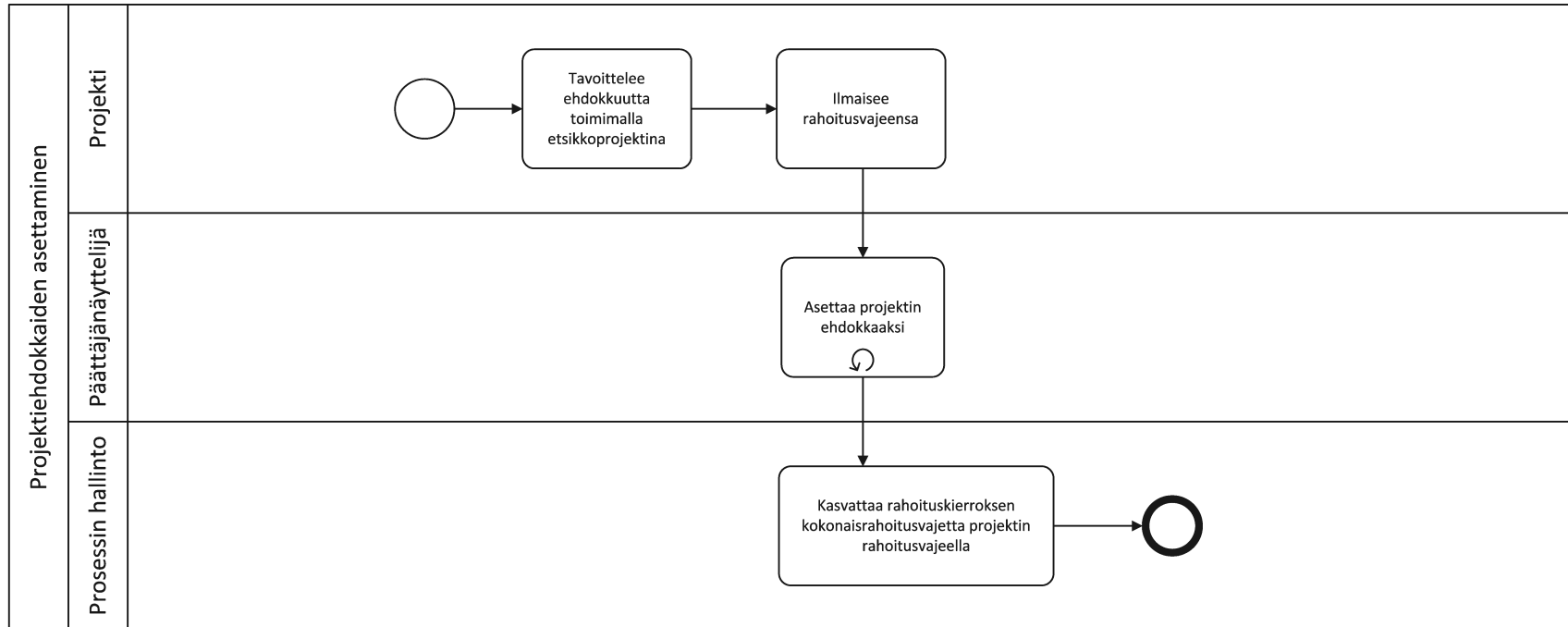
http://www.youtube.com/watch?v=LUz0kM1u_jk. Viitattu: 5.6.2010

Zoho Projects (2010): <http://www.zoho.com/projects/index.html>. Viitattu 4.8.2010.

Liite 1. Aaltorahoitus-prosessi

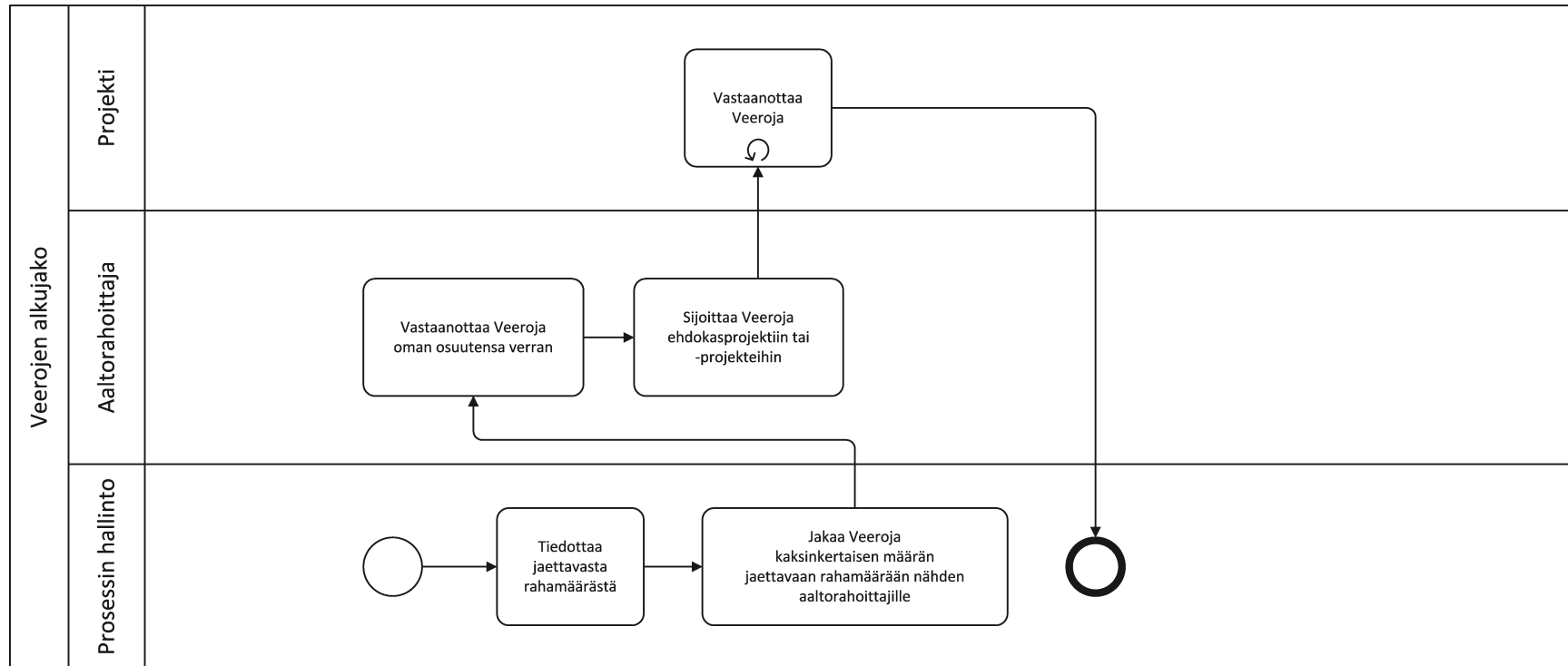

Liite 1. Aaltorahoitus-prosessi: Projektiehdokkaiden asettaminen

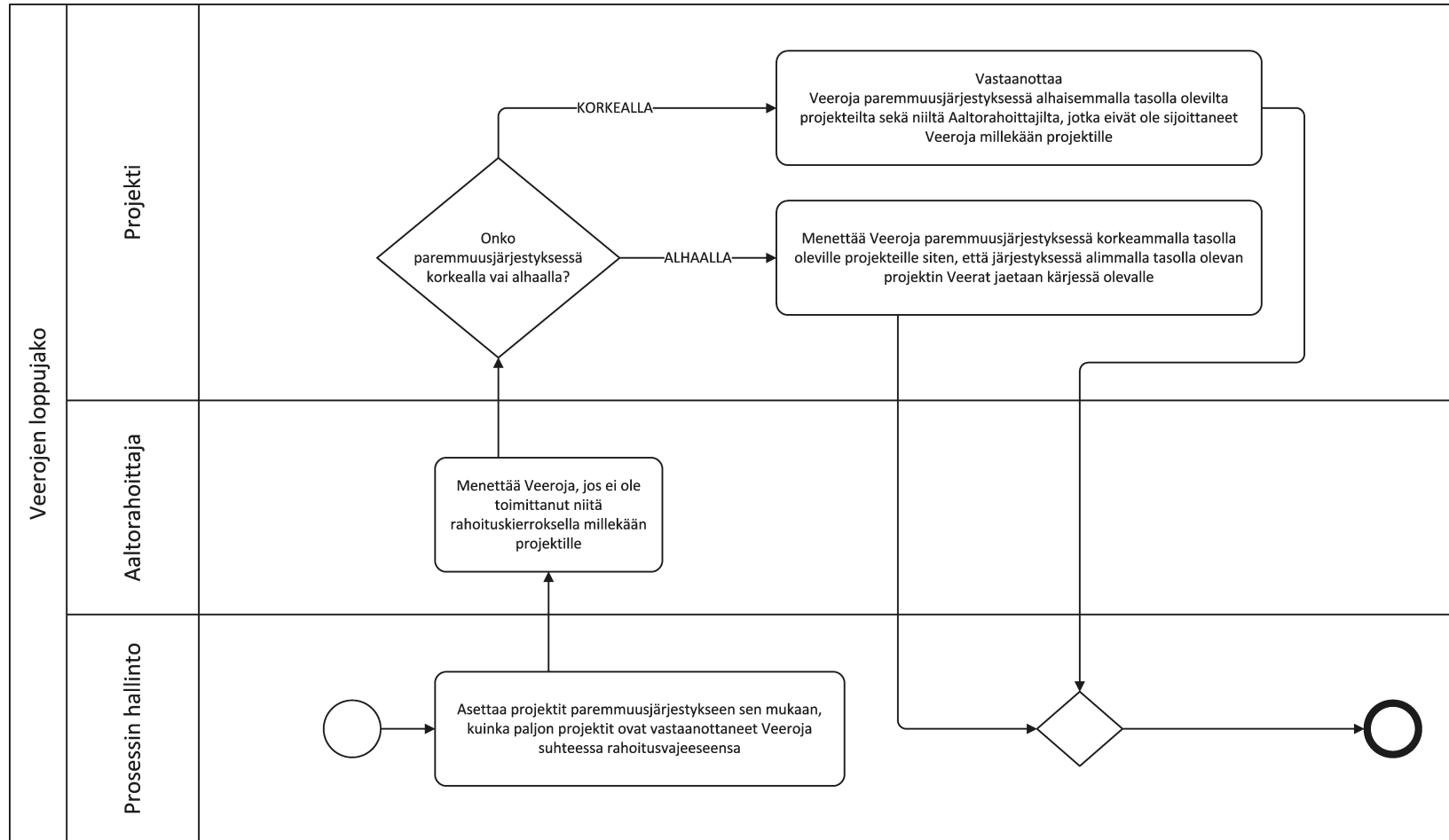
BPMN-kaavio, ver. 1.2

Liite 1. Aaltorahoitus-prosessi: Veerojen alkujako

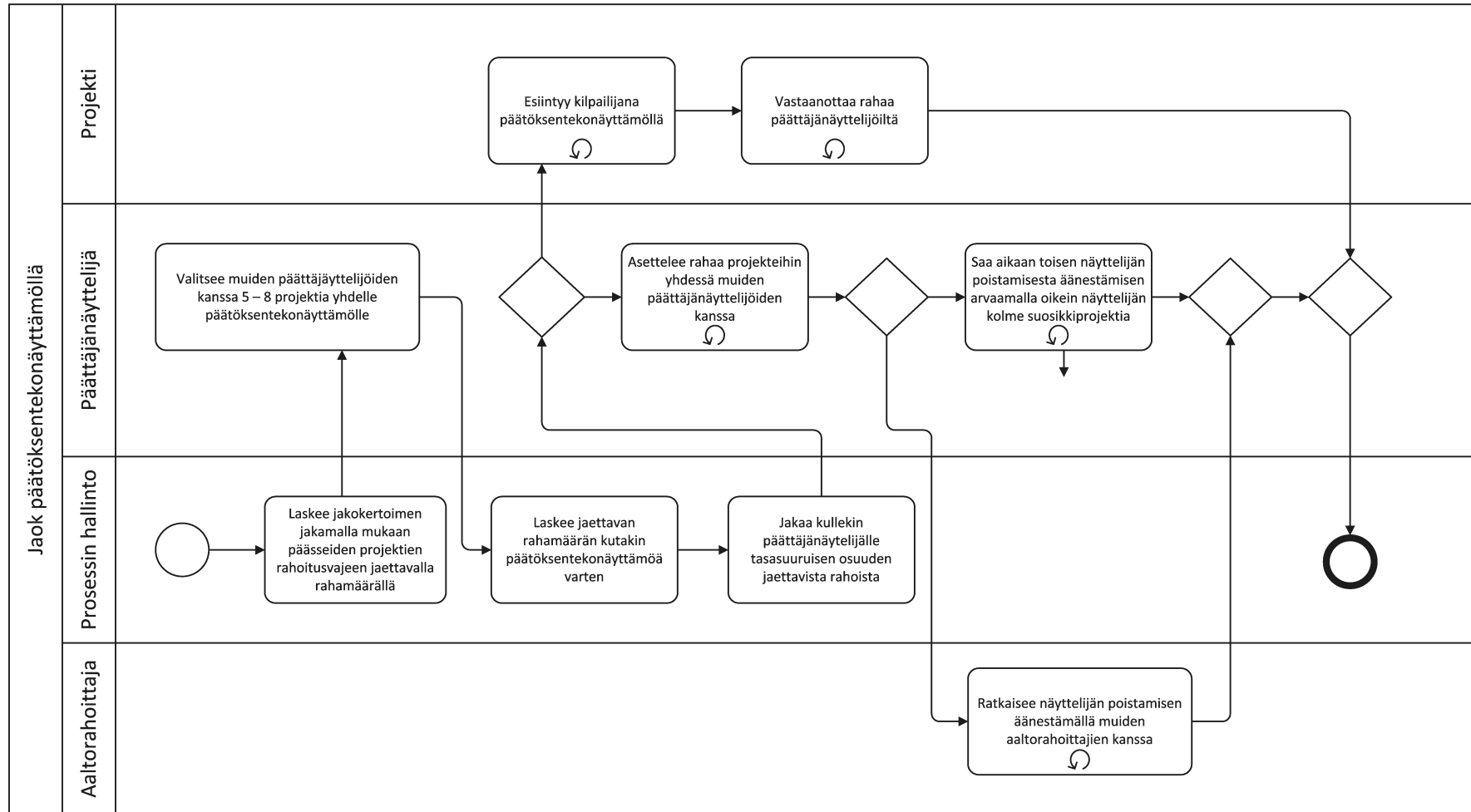
BPMN-kaavio, ver. 1.2

Liite 1. Aaltorahoitus-prosessi: Veerojen loppujako

BPMN-kaavio, ver. 1.2

Liite 1. Aaltorahoitus-prosessi: Jako päätöksentekonäyttämöllä

Liite 2. Aaltorahoitus yleisötapahähtumasovellutuksena

Aaltorahoitusta voidaan soveltaa lähes missä tahansa yleisötapahähtumassa ilman suuriakaan muutoksia. Tapahähtumaan tulee olla varattuna suurehko tila projektien ja aaltorahoittajien keskinäiselle kohtaamiselle sekä riittävän suuri päätöksentekonäyttämö, jossa lopullinen rahoitus järjestetään. Tapahähtumapaikkana voi olla kirpputori, messut tai koulun juhlasali.

Aluksi jokainen projekti esiintyy oman edustuspöytänsä takana rahoitusvajettaan vastaavan tulevan toimintansa puolustajana. Tutustuessaan projekteihin yleisö jakaa projekteihin Veeroja esim. mobiilipäätteen avulla. Tietyllä ajan hetkellä Aaltorahoitukseen mukaan pääsevät ne projektit, jotka Veerojen alku- tai loppuajassa onnistuvat saamaan Veeroja rahoitusvajettaan vastaavan määrän. Tieto Veerojen liikkeistä heijastetaan reaaliaikaisena kuvavirtana valkokankaalle tai kerrotaan muuten julkisesti. Tämän jälkeen ennalta valitut päättäjänäyttelijät jakavat lopullisen rahamäärän projekteille päätöksentekonäyttämölle varatussa tilassa.

Päätöksentekonäyttämön tapahähtumia seuraava yleisö ratkaisee äänestyksellä mahdollisia päättäjänäyttelijöiden poistoja.

Liite 3. Aaltorahoitus lautapelisovellutuksena

Aaltorahoitusta lautapelinä pelattaessa Veerat voidaan kokonaan jättää pois ja keskittyä loppurahoitusvaiheeseen päätöksentekonäyttämöllä. Näyttämöä edustaa erillinen pelilauta, jonka päällä liikutellaan päättäjänäyttelijöitä kuvaavia nappuloita. Kutakin nappulaa ohjaa yksi pelaaja. Projekteja on yhteensä kahdeksan ja jokainen projekti nimetään kirjaintunnuksella A-H.

Ennen pelin alkua jokainen viidestä pelaajasta kirjoittaa kolmen projektin kirjaintunnukset postikortille kenenkään muun tietämättä kirjaintunnuksia. Valitut projektit edustavat pelaajan intressiä saada juuri kyseiset projektit rahoitetuiksi.

Noppaa käytetään ratkaisemaan, miten suuria kunkin projektin rahoitusvajeesta tulee siten, että nopan lukema 1 tarkoittaa 100 000 euroa ja lukema 6 tarkoittaa 600 000 euroa. Rahoitusvajen selvittyä lasketaan ne yhteen ja jaetaan saatu tulos kahdella. Tulos vastaa rahamäärää, joka jaetaan projekteille. Rahamäärän jakavat pelaajat siten, että kukin vastaa tasasuuruisen määrän toimittamisesta projekteille. Jos rahoja ei ole helppo jakaa tasan, etsitään jonkin verran suurempi kokonaisrahamäärä, joka on jaollinen pelaajien määrällä.

Pelin kulku noudattaa päätöksentekonäyttämön tapahtumia. Kunkin pelaaja kutsuu vuorollaan toisia pelaajia keskustelemaan projektien rahoituksesta liikutteleamalla laudalle tuotuja tuoleja projektien luokse. Jos täysi rahoitus yhdelle projektille onnistuu, merkitään projektin kirjaintunnus ylös erilliselle paperille. Rahoitus jatkuu niin pitkälle, kunnes yhtään projektia ei ole enää mahdollista saada voittajaksi.

Pelaajat voivat pelin kuluessa haastaa toisiaan myös kaksinkamppailuihin. Jos kuka tahansa pelaajista onnistuu kamppailussa arvaamaan toisen pelaajan kolme projektia, joutuu arvauksen kohteena ollut pelaaja poistumaan pelistä. Lisäksi poistettu pelaaja menettää rahansa arvaajalle. Yksi pelaaja voidaan haastaa kaksinkamppailuun yhdellä pelikierroksella ainoastaan kerran.

Pisteitä lasketaan postikorteissa ilmoitettujen projektien kirjaintunnusten perusteella. Kenellä on ensimmäisenä voittanut projekti kortillaan, saa yhden pisteen. Kenellä on toiseksi tullut projekti kortilla, saa kaksi pistettä. Viimeisestä rahoitetusta projektista saa kolme pistettä. Poistetut pelaajat eivät saa pisteitä lainkaan.

Viiden pelikierroksen jälkeen tiedetään parhaiten voittavia projekteja arvannut pelaaja.